

Yemek stilisti Nevin Halıcı, yazılarıyla aramızda...

Türkiye'nin mutfak kültürü araştırmacısı ve yemek stilisti Nevin Halıcı aramızda. Sufi Mutfağı üzerine derin araştırmaları bulunan Halıcı, her hafta 'Tadıyla Tuzuyla' köşesinde ağızımızı ve kalbimizi tatlandıracak. Nevin Hanım'a tüm okurlarımız adına 'hoş geldiniz' diyor ve sizi Halıcı'nın kurban kavurması tarifleriyle başa bırakıyoruz.

§14

Sarayların ve köşkerlerin mimarı, Balyan ailesi değilmiş

"Osmanlı'nın son dönem sanat tarihini yanlış öğrendik. 18. ve 19. yüzyılda İstanbul'daki önemli yapıların büyük bir kısmını bilindiği gibi Balyanlar yapmamış. Mimar olarak bilinen ünlü aile, mimar değil müteahhitmiş." Henüz çok fazla taraftarı olmayan bu iddia, Atatürk Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü'nden Yard. Doç. Dr. Selman Can'a ait. Can, Dolmabahçe Sarayı, Çırağan Sarayı, Ortaköy Camii, Rami Kışlası gibi eserlerin Balyan ailesine değil, Osmanlı'nın son başmimarı Abdülhalim Efendi'ye ait olduğunu iddia ediyor. CRR'de yarın açılacak olan, 'Balyan Ailesinin Mimarideki Rolü' isimli sergi öncesinde bu iddialar daha da önem kazanıyor.

§8

Siyasetin postmodern starı: Sarko

Erken yaşta başlayan ihtiraslı siyasi karakteri, manken arkadaşları, fırtınalı gönül ilişkileri, teröristlerle polis arasındaki arabuluculukları ve azıllı bir Türkiye karşılığı ile dünya gündemini meşgul edenler listesini hallaç pamuğu gibi atan bir Fransız politikacısı: Nicolas Sarkozy. Her taşın altından çıkan bu adam kim? Merak edenler 12. sayfaya ilerlesin.

§12

Batı da, Doğu da bayram etti...

Bu yıl kurban bayramına, Batı'dan Doğu ve Güneydoğu'ya gidip kurbanlarını orada kesenler damgasını vurdu. 'Kimse Yok mu Derneği' aracılığıyla, insanımız kurbanlarını ve sevinçlerini Doğu insanı ile paylaştı. 60 bin kurban kesildi, ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı. İnsanlarımız Doğu'suyla Batı'sıyla bir kere daha bütünleşti.

§7

4

Pehlivan isterim!

Ahmet Turan Alkan

10

Gidenler ve kalanlar: Şimdi neredeler?

Leyla İpecki

13

Sen razı ol da herkes öfkeyle dolsun

A.Ali Ural

DİZİLER AYNI TELDEN ÇALİYOR!

Bir dizinin takipçiysek, dizinin kahramanları da hayatımıza teklifsiz giriyor demektir. Bir yandan Yaprak Dökümü'nde Necla'nın başına gelecekleri büyük bir merakla izler, diğer taraftan Bıçak Sırtı'ndaki Ali'nin, oğlu Murat ile olan macerasını heyecanla bekleriz. Hayatımıza bu denli kanşan diziler zamanla değişiyor, bir kahramanın yerini bir diğeri, bir senaryonun yerini de bambaşka bir kurgu alabiliyor. Ancak bir zaman sonra fark ediyoruz ki, değişmeyen

şeyler de oluyor. İzlediğimiz diziler bazen, 'Bu sahneyi bir yerden hatırlıyorum', 'Bu diyalog daha önce de geçmişti' diyor. Dizilerde seraristlerin vazgeçilmezleri arasında, aşk hikâyesine bürünmüş gayri meşru ilişkiler, finalde yanan araba sahneleri gibi örnekler yer alıyor. Ekranda yayınlanan dizilerin sayısı baş döndürüyor. Senaryolar, karakterler sürekli değişiyor; ama bazı şeyler var ki işte onlar olmadan asla olmuyor. Rahime Sezgin'in haberi sayfa 9'da

KOLAJ: NECİP SAHİN

Maraş olaylarında sağ ve solun birleştiği tek nokta: Alevî-Sünnî çatışması değil emperyalist oyunuydu

Yakın tarih, kıskartılan nefretin sıradan insanlara neler yaptırabildiğinin pek çok örneğiyle dolu. Ağzından ağza dolaşan söylentilerle, karanlık odakların sivriltiltiği farklılıklarla anbean cepheleşen topluluklar... Sonrası çatışma, kan, ölüm, gözyaşı... Bir de ne zaman ilerlese kaos sevdahırlarınca önu kesilen ülkenin istikrarına, refahına koca bir bomba. İşte tam 29 yıl önce bugünlerde yakın tarihimize karanlık bir leke daha düşmüştü.

Bu leke, zihinlere 'Maraş katliamı' olarak kazındı. 'Çatışmaları sağcılar veya dinciler mi yoksa devrimci sol örgütler mi planladı?' veya 'Solcu iki öğretmenini öldürerek cenazelerini istismar eden ülkücüler miydi yoksa Devrimci Savaş Örgütü müydü?' gibi soruların, üzerinde uzlaşılmış bir cevabı yok. Sağ ve solun buluştuğu tek nokta: olayların Alevî-Sünnî çatışmasından çok emperyalist oyunu olduğu. Önder Deligöz'ün haberi sayfa 11'de

Long Island'da bulunan Jean Nuzzi Intermediate School 109'da matematik öğretmenliği yapan Zeki Sekban, Amerika'daki devlet okullarında öğretmenlik yapan az sayıdaki Türk öğretmenlerden sadece biri. Sekban, Türkiye'de olduğu gibi ABD'de de öğretmenlerin pazarda limon satabildiğini söylüyor.

HABER VE FOTOGRAF MEHMET DEMİRCİ

Long Island'da bulunan Jean Nuzzi Ortaokulu 109 (Jean Nuzzi Intermediate School 109) matematik öğretmeni Zeki Sekban; öğrencilerin hitabıyla, Mister Zeki; Amerika'daki devlet okullarında öğretmenlik yapan az sayıdaki Türk öğretmen-

den sadece biri. 1500 kişinin öğrenim gördüğü ortaokulda, iki yıldır matematik dersi veren Zeki Sekban, Amerikalı öğrencilerin Öğretmenler Günü'nden pek haberi olmadığını, öğretmenlik mesleğinin Türkiye ile kıyaslandığında çok farklı bir konumu olduğunu anlatıyor. Zeki Sekban'a göre Türkiye'de öğretmene gösterilen saygı ABD'de yok; fakat bilgiye karşı ise büyük bir saygı gösteriliyor. ABD'deki devlet okullarındaki imkanların; Türkiye'de ancak özel okullarda olduğunu ifade eden Sekban, ABD'li öğretmenlerin en büyük sıkıntısının, üst düzeydeki öğrenci hakları olduğunu belirtiyor. 2 artı 2'nin 4 olduğunu bilmeyen bir öğrencinin, sahip olduğu hakları çok iyi bilmesi öğretmenleri zorlayan konuların en başında geliyor. Matematik öğretmeni Zeki Sekban, öğrenciyeye karşı saygılı olmanın şart olduğunu; hiçbir şekilde öğrenciyeye fiziki bir müdahalede bulunulamayacağını belirtir; yaşadığı bir hatırasını ise şu şekilde anlatıyor: "Öğrencilerimi sınav yaptım ve sonuçları sınıfta okudum. Düşük not alan bir öğrencim 'Bunu yapamazsınız.' diyerek itiraz edip sınıfı terk etti. Okul müdürü kısa bir süre sonra beni odasına çağırıp; öğrencilere notunu ancak birebir; üçüncü bir kişinin duyuramayacağı şekilde söylemen gerekir' diyerek beni uyardı."

Zaman zaman ailelerin de bu konuda sıkıntı çektiğini anlatan Zeki Sekban'a, geçtiğimiz günlerde Honduras göçmeni bir öğrenci velisi: "Honduras'ta biz çocuklarımızı terbiye etmek için arada bir hafifçe okşardık. Okulda öğretmenleri, evde bizler hiçbir şekilde çocuklara artık dokunamıyoruz. Bu çocuk bunu bildiği için azıcık azıyor. Öğretmen bey, söyleyin ne yapmalıyım? Ders çalışmıyor, söz dinlemiyor." diyerek yaşadığı durumu özetlemiş. Öğretmen olarak şiddete tamamen karşı olduğunu; dünyanın hiçbir yerinde ABD'deki öğrenci hakları kadar kuvvetli bir yaptırımın olmadığını; bu durumun zaman zaman öğrencileri idare etme noktasında sıkıntıları yaşanmasına sebep olduğunu belirtiyor.

Türkiye'de her Öğretmenler Günü'nde yapılan 'pazarda limon satan öğretmen' haberlerini hatırlattığımız Sekban, ABD'de öğretmenlerin işler yaptığını; fakat buna kanunen izin verildiğini söylüyor. Bir öğretmenin ikinci bir iş yapmasını çok normal olduğunu anlatıyor. Zeki Sekban, "Amerika'daki öğretmenlerin de Türkiye'de olduğu gibi bazı avantajları ya da dezavantajları bulunuyor. Birçok öğretmen ikinci bir iş yapıyor. Kimi pizza dağıtır, kimi temizlik işleri yapar. Kendimden örnek vermek gerekirse; öğretmen olmadan önce pizza dağıtıyordum; hâlâ arada bu işi yapıyorum. Bu durumun Türkiye'den farkı ise hiç kimsenin bu durumu garip görmemesi ve herkesin yaptığı işi rahatça söyleyebilmesi. Çalıştığımız pizzacıya okuldan öğretmen arkadaşlarımız çok rahat bir şekilde gelir ve kimse de bu durumu garipsemez. Türkiye'de ise bu durum biraz utanç kaynağıdır. Halbuki bu bir iştir ve Amerikalılar buna bu gözle bakar. Bir öğretmen işinden arta kalan vakitte limon satmaz ama pizza dağıtabilir." diyor.

2006 yılının Mart ayında ilk kez tek başına; derse girdiği günü unutamayan Zeki Sekban, sınıfı idare edemediğini; dersin ilk 20 dakikasını sadece ismini söylemek için uğraştığını anlatıyor. Zeki Sekban, "İlk iki derse tecrübeli bir öğretmenle girdim; sınıf gayet normaldi. Tek başıma girdiğim devam derslerde ise herkes kendi havasındaydı. Kimse beni dinlemiyordu. Hiçbir öğrencinin umrunda değildim. Sıkıntılı günlerdi. Ders anlatma konusunda bir sorun yoktu; çünkü Türkiye'den tecrübeliydim. Öğrenciyi idare etmek, hele de başka bir kültürle yetişmiş öğrencileri, çok daha zordu. Sınıfı idare etmek için ikinci bir öğretmen bana yardımcı oldu. Bu arada dersleri hiç ihmal etmedim." şeklinde konuşuyor. Bu yılın geçtiğimiz yıla göre çok farklı olduğunu belirten Zeki Sekban; okuldaki ilk günün çok önemli olduğunu; sınıfa ilk girdiği andan itibaren artık idarenin öğretmende olduğunu öğrencilere hissettirdiğini anlatıyor.

Mimar Sinan Üniversitesi Matematik Bölümü mezunu olan Zeki Sekban, ABD'de Öğretmenler Günü'nün Mayıs ayında kutlandığını, öğrencilerin Türkiye'de olduğu gibi öğretmene hediye verme gibi bir geleneğin olmadığını söylüyor. Yüz öğrencisinin olduğunu anlatan Zeki Sekban, öğrencilerle arasının çok iyi olduğunu; 10 öğrencisinin bu ilişkiler sayesinde Türkçe öğrenmeye karar verdiğini söylüyor. Öğleden sonra okul programında küçük gruplara verdiği dersin ilk 15 dakikasını 10 öğrenciyeye Türkçe öğreten, matematik öğretmeni Zeki Sekban'ı, okul koridorunda öğrencileri "merhaba" diyerek karşılıyor.

33 öğrenciden oluşan sınıflarda eğitim yapıldığını, öğrencilere 55 altında not verildiğini; sınıfta öğrenci bırakmanın zor olduğunu; fakat öğrencilerin sınıfta da kalabildiğini anlatıyor. Mesleğe yeni başlayan bir öğretmenin yıllık 45 bin dolar maaş aldığını, ABD'ye geldiği dönemde öğretmen olmayı düşündüğünü ifade eden Sekban, 1983 yılında Sefaköy Lisesi'nden matematik öğretmeni Haydar Demiryürek'ten ne öğrendiyse Amerikalı öğrencilere aynı yöntemi kullanarak ders anlattığını söylüyor. m.demirci@zaman.com.tr

AMERİKA'DAKİ ÖĞRENCİ HAKLARI ÖĞRETMENİN HAKKINDAN GELİYOR

Market alışverişlerinize
75 YTL chip-para
hediye

Öğrencileriyle çok iyi anlaşılan Zeki Sekban, Amerikalı öğrencilerine matematiğin yanın- da Türkçe de öğretiyor.

Market alışverişlerinizde Axess'inizi kullanın, 75 YTL ve üzeri ikinci alışverişte 25 YTL, 75 YTL ve üzerindeki dördüncü alışverişte tam 50 YTL chip-para kazanın. AXESS KAZANDIRIR.

kampanya 14-31 aralık 2007 tarihleri arasında tüm axess üye işyeri marketlerde geçerlidir. her müşteri kampanyadan en fazla 75 ytl chip-para kazanabilir. kampanya farklı günlerde yapılan 75 ytl ve üzeri alışverişlerde geçerlidir. kampanyaya chip-para kullanımları ve taksitli işlemler dahil değildir. bu kampanyadan sadece axess, axess gold, axess platinum ve axess exi26 sahipleri faydalanabilir.

AKBANK

444 25 25 www.axess.com.tr

Ahmet Turan Alkan

Etrafınıza bakınız: Peter prensibini doğrulamak için didinen, ülser, gastrit, zona, hipertansiyon, saç dökülmesi, kabızlık, erken bunama, panik atak gibi sıkıntılara uğrayan, verimsiz olacağı liyakatsizlik mertebesine yükseldikten sonra başarısız olduğunu fark etmeden geçinip giden kaç kişi tanıyorsunuz?

Pehlivan isterim!

70'li yılların başında Bedir Yayinevi, "Bütün işler için hep yanlış oluyor" gibi kıskırtıcı bir ikinci başlıkla önemli bir kitap yayınlamıştı; kitabın adı "Peter Prensibi" idi ve Dr. L. J. Peter ile R. Hull imzasını taşıyordu. O günlerde Bedir Yayinevi'nin niçin böyle bir kitabı tercüme ettirip yayınladığına pek akıl erdirememiştim çünkü daha ziyade dinî-millî hassasiyeti ağır basan eserlere ağırlık verdiklerini hatırlıyorum.

1969 yılında kaleme alınan kitap, kısaca "bürokratik liyakat"ın teorisini yapıyor. Sosyal ilimlerde "kanun" kesinliğine erişmek pek zordur (düşünüyorsunuz ki, sağlamlığından yemin-billah emin olduğumuz fizik kanunları bile 20. yüzyıl içinde defalarca yeniden kurgulanarak "belirsizlik" noktasında karar kıldı; hatta Einstein'ın, kendisinden iki asır önce yaşayan Newton'un teorileştirdiği "mekanik evren" düzenini sarsan önemli yenilikleri telaffuz ederken bile kendini pek rahat hissetmediğini ileri sürerler!). Evet, sosyal ilimlerde kanun capındaki kesinlikler görülmek pek; en sağlam durumlarda bile teoriyi sağından soldan mınıklaması muhtemel istisnai hadiselerle karşı bir ihtiyat payı bırakılmasına itina gösterilir. Peter Prensibi'ni bu mânâda "kanun" saymak elbette mümkün olmayabilir fakat eğer elinizdeki maymuncuk, ortalama hesapla on kapıdan sekizini zorlanmadan açabiliyorsa, onu takım çantanızda bulundurmak istersiniz.

Peter Prensibi işte öyle bir şey...

Diyor ki, "Bürokraside her fert, liyakatsizlik derecesine yükselmek için didinir."

Yani?

Yanısı şu: bu prensibe göre kişiler, bürokratik hiyerarşi içinde kapladıkları yerdeki işlerini çok iyi yaptıkları için bir üst pozisyona yükseltilebilir. Yeni atandıkları (yükseldikleri) makam işi genelde becerileri zorlayacak yeni bir iştir, çünkü daha fazla sorumluluk, daha çok dikkat ve daha fazla risk ihtiva eder. Ne var ki bürokraside her bireyin bir yeterlilik sınırı vardır ve kişi eğer yaptığı işte başarılı olamıyorsa artık terfi etmeyecek demektir. Prensibin bir başka bakış açısı da, insanlar sürekli terfi ettirildiği için belli bir anda birçok makamın yetersiz kişiler tarafından doldurulacağı inancıdır.

Şimdi, "ne yani" diyeceksiniz, "insanlar terfi etmesinler mi; her terfi ille de isabetsiz midir?" Elbette değildir; prensip de o durumu kurgulamıyor zaten; insanın tabiatındaki ki yükselme arzusunun, onu altından kalkamayacağı ve başarısızlığa sürükleneceği yere kadar rahat bırakmadığını hatırlatıyor.

Hayli büyük ve yuvarak lâf ettik; şimdi taşları yerine koyalım.

Herkes kendi durumunu düşünsün ve hayatta olmayı umduğu yerde olup olmadığını gözden geçirsün:

"Burada benim kabiliyetlerime yazık ediliyor; ben aslında şu anda bulunduğum yerin birkaç basamak üstünde olsam, vatan-millete daha faydalı olurum" diyebiliyorsanız Mister Peter'in prensibi takır takır çalışıyor demektir.

Peter prensibine göre, hakikaten likayatsizlik uygun bir pozisyonda istihdam edilme-

miş olmanız elbette mümkün bir ihtimâldir ama o kadarak istisnânın, koca bir prensibi bozmasına izin verecek değiliz elbette!

İlk soru kolaydı; ikincisini cevaplandırmaya esaslı pehlivan isterim!

İkinci soru şöyle: İçimizde, "yahu ben üstesinden gelemeyeceğim kadar görev üstlendim; lüzumundan fazla sorumluluk aldım; ben yönetmeye başladıkdan sonra işler daha kötüye gitmeye başladı ve bunun tek sorumlusu benim" diyen, diyebilen var mı?

Sesiniz iyi gelmiyor (bu arada nedendir bilmem, benim de boğazım kuruyuverdi birden!); efendim, anlayamadım?..

Peki, öyleyse daha zor bir soruya geçelim: İçimizde, "yeter arkadaş, ben terfi değil, bilakis tenzil istiyorum; alt pozisyonda çalışırken daha verimli ve mutluydum. Yükselmek bana yaramadı; verin bana eski işimi" diyen var mı?

(Bana bakmayın lütfen; burada soruları yazanzın soruyor.)

Efendim?..

Yok!

Şeker şimdi nisbeten daha kolay, hatta seker gibi bir soru geliyor...

Etrafınıza bakınız: Peter prensibini doğrulamak için didinen, ülser, gastrit, zona, hipertansiyon, saç dökülmesi, kabızlık, erken bunama, panik atak gibi sıkıntılara uğrayan, verimsiz olacağı liyakatsizlik mertebesine yükseldikten sonra başarısız olduğunu fark etmeden geçinip giden kaç kişi tanıyorsunuz?

Bir dakika, lütfen sırayla söyleyiniz; hep bir ağızdan konuşunca hiçbir şey anlaşılmıyor...

Haa, bu noktada yazarsınız da, prensibi doğrular nitelikte pek çok örnek vermeye hazırız fakat kendine yeni düşmanlar edinmekten vazgeçtiği için susmayı tercih ediyor (hayret, birdenbire boğazımdaki kuruluk gitti, zihnimde bir küşâş belirdi, kafam saat gibi çalışmaya başladı!)

Tamam, prensibi doğrulamak için neredeyse hayata küsenlerle uzaktan dalgamızı geçelim ama bulunduğu mertebeye fevkalade verimle çalışan, etrafına neşe ve mutluluk neşreden, mesaisiyle dostlarına, ailesine, hizmet verdiği kişilere pozitif enerji aşılayan kişiler fark etmeyi de unutmayalım; çünkü onlar işlerini iyi yaptıkları halde bir yandan da, "aah ah, beni vaktiyle ne doktorlar, ne mühendisler istediymi de..." diye sizlananlar cümlesine dahil değiller (farkındayım, bu örnek iyi gitmedi ama siz neyi kasdettiğimi anladınız!) Onlar, çalışmanın, yorulmanın ve bir şeyler üretmenin, insanda mutluluk hormonu salgısını artırdığını öğrenmiş iyi insanlardır (bu cümle ise zalim patronların, fabrika duvarına büyük boy harflerle yazdıracağı türden bir döviz sloganını andırır!).

Şimdi soğukkanlı bir değerlendirmeye yapmam gerektiğini hissediyorum: Bu güzel fikri destekleyecek iyi misaller bulmakta başarısız olmam, acaba sizce de yazarkı kariyerimiz nâhak yere zorlamakta olduğum neticesine varır mı dersiniz? Cevabınızı duy-mak istemiyorum; çünkü bu Peter prensibi, işne ile çuvaldız meseleli andırır cinsinden bir zalimlik galibası... t.alkanfazan.com.tr

Ana vatani TÜRKİYE ama şimdi !...

Antalya ili, Finike İlçesi, Corydalla (Kumluca)'dan kaçırılan gümüş M.S. 6. Y.Y ait dini eşyalar.

Bu eşsiz eserler, Dubarton Oaks Müzesi'nde Sergilenmektedir.

Her eser yerinde güzeldir. Eserlerimize sahip çıkalım...

sanat cesarettir, issimo bir sanattır...

www.issimo.com.tr

Engelliler kendileri için düzenlenen özel turtuvada kıyasıya mücadele ettiler.

ENGELLER POTADA ERİDİ

HABER VE
FOTOĞRAF
MURAT
İNÇİ

Bahçelievler Belediyesi, engellilere yönelik özel turnuva düzenledi. Türkiye Tekerekleli Basketbol 1. Ligi'nde yer alan Beşiktaş ile İstanbul Kent Engelli Yıldızlar Kulübü'nün finalde karşılaştığı maç Beşiktaş kazanarak 1. oldu. Kupayı Bahçelievler Belediye Başkanı Osman Develioğlu verdi. Engellilere desteğin sürecini belirten Başkan Develioğlu, "Onların her zaman yanındayız. Engellilerin bu özel gününde Süper Lig'de iki güzide kulübümüz karşılaştı. Bize göre ikisi de birinci." diyor. Geceye Başkan Yardımcıları Yakup Dalkılıç ve Zeynel Yıldırım ile Beşiktaş Engelliler Basketbol Kulübü Menajeri M. Erdem Göksel de katıldı. Engelli yakınları da karşılaşmaya ilgi gösterirken, sahadaki mücadele izleyenlerden tam not aldı. Birincilik kupasını Develioğlu'nun elinden alan Beşiktaş Engelliler Kulübü Menajeri Erdem Göksel, "Bizleri destekleyenlere sonsuz teşekkürler. Bu turnuvayı düzenleyen ve emeği geçenleri kutluyorum. Engelli kardeşlerimi spor yapmaya davet ediyorum." diyor.

Bu ocağın ateşi 90 yıldır sönmüyor

Erzurum'un Pasinler ilçesinde ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, sekizinci Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve eski başkanlardan Adnan Menderes'in bile keyifle çayını yudumladığı yerde semaverin közü ilk günkü haliyle yanıyor.

HABER VE
FOTOĞRAF
MUSTAFA
ÖZKE

Bir fincan kahvenin 40 yıl hatırı olur da, közde demlenmiş bir bardak çayın olmaz mı? Hele bu çay, dededen toruna kalmış ve ateşi 90 yıldır sönmeyen bir ocakta hazırlanmışsa...

Erzurum'un Pasinler ilçesinde ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, sekizinci Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve eski başkanlardan Adnan Menderes'in bile keyifle çayını yudumladığı yerde semaverin közü ilk günkü tadıyla yanıyor.

Bu kadar teknolojiye rağmen suyun bakırdan yapılmış semaverde kaynatıldığı çayevindeki demlikler bile insanı tarihi bir yolculuğa çıkarıyor. Sağlık Bakanı Recep Akdağ, bölgenin palavra ustası Teyo Pehlivan, sanatçı İzzet Altınmeşe ve İbrahim Erkal gibi birçok ünlünün hatıralarıyla süslediği çayevini, 90 yıl önce Rüştü Yaşar açmış. O vefat ettikten sonra bugüne kadar ocağın ateşini oğulları Lütfü Yaşar ve Hasan Yaşar ile torunları yakmış. Hasan Yaşar vefat edince oğulları Abdulkadir ve Erdal geçmiş işin başına.

Bir zamanlar Hasankale adıyla tanınan Pasinler'de sabah namazından çıkanlar, fırından aldıkları lavaş ekmeğin yanına biraz zeytin ve biraz tulum peyniri koyup çayevinin yolunu tutuyor. Kıtılma şeker eşliğinde hazırlanan çaylar, masalara dağıtılıyor. Ardından başlıyor keyifli bir muhabbet. Sabah ayazında sıcak çayın keyfini tatmak için gelenler, buranın manevi ikliminde gönüllerini doyurduktan sonra işe koyuluyor. Yolculukları sırasında özel araçlarıyla Kars'tan gelenler ise Erzurum'a gitmeden önce mutlaka bu çayevine uğrayıp yorgunluk atıyor.

SIFATIN KAPIDA KALDIĞI YER: PASINLER

'Sıfatın kapıda kaldığı yer' olarak bilinen Pasinler çayevinde, makamı ve yaşı ne olursa olsun herkes aynı havayı teneffüs ediyor. Hatta Marmara Üniversitesi Öğretim Görevlisi Doç. Dr. Yusuf Yaşar bile dedesinden kalan geleneği devam ettirerek, yazın geldiği Pasinler'de ocağa girip vatandaşlara çay servisi yapıyor.

Çayevindeki ocağın ilk ateşini yakan Hacı Rüştü Yaşar'ın oğlu Lütfü Yaşar, "Bu kapıdan içeri girenin sıfatı dışarda kalır. Çayımızın özünde kömür, közünde muhabbet vardır. Demindeki tat, buraya gelen insanların bıraktığı dostluk kadardır." diyor. Lütfü Yaşar'ın yeğeni Abdulkadir Yaşar ise tatil günlerinde sırf muhabbet olsun diye Kars, Ağrı ve Erzurum'dan gelenlerin olduğunu belirterek, uzaktan gelenlere yemek ikram ettiklerini ve kadınlarını doyurmadan göndermediklerini ifade ediyor.

Bazı insanların çayevine gelip hem kendisiyle çay içtiğini hem de dertleştiğini dile getiren Abdulkadir Yaşar, "Buranın manevi havası insana ayrı bir huzur veriyor. Marmara Üniversitesi'ndeki kardeşim Yusuf Yaşar bile, İstanbul'dan geldiğinde üzerindeki takım elbisesini değiştirir gelir ve çay servisi yapar. Burada çay servisi yapmak onu mutlu eder. Çünkü burada çay içmek de, çay servisi yapmak da bizim geleneğimizdir." diye konuşuyor. Günlük çay servisini yapan Erdal Yaşar da her sabah erken odunları tutuşturup çayı demlemenin bile kendine ayrı bir keyif verdiğini anlatıyor.

Devlet erkanından da birçok kişinin uğradığı çay ocağını işleten Abdulkadir Yaşar, "Buranın manevi havası insana huzur veriyor." diyor.

Sen de Avea Sim Tak, sen de gül.

Avealı olmanın kolaylıklarıyla tanış.

• 36 YTL'lik açılış vergisini biz ödeyelim.

• İster yepyeni bir numara al, ister eski numaranı Avea kodu ile kullan.*
Örneğin; 05X2 955 50 55 no'lu numaran 0552 955 50 55 olsun.

• Rehberinde kayıtlı olanlara, Avea numaranı biz duyurabım.

• Ayrıca, sesli anons servisi için eski operatörüne başvur, arayanlara 2 ay boyunca yeni numaranı duyursun.

*Eski hattı faturahı olanlar için geçerlidir.

36 YTL'lik açılış vergisi, 26 YTL'lik ÖV ve 10 YTL'lik Telsiz Ruhsatname ücretinden oluşmaktadır.

Detaylı Bilgi için: 444 1 500 | www.avea.com.tr | Avea Bayileri

VAK'A-YI VAKVAKIYE'NİN TEK CANLI TANIĞINA TESTERE MÜDAHALESİ

MEHMET
RIFAT
YEĞEN

İstanbul, tarihi eserleriyle olduğu kadar asırlık çınarlarıyla da göz dolduran bir şehir. Hemen her caminin, medresenin ya da külliyesinin avlusunda, semayla arz arasına bir perde gibi çekilen ulu çınarlar uzanıyor bura-

da. Kocaman gövdelerinde tarihin kaydını tutan asırlık çınarlar, yüzyıllardır İstanbul'a ve yaşananlara tanıklık ediyor. Ancak bu ağaçlar arasında öyle bir çınar var ki, işte onun hikâyesi bambaşka. Üstelik o ağaç, olayın tanıklarından değil, bizzati yaşayanlarından. Osmanlı tarihinin en önemli hadiseleri arasında yer alan 'Vak'a-yı Vakvakiye'den ya da bir başka adıyla 'Kanlı Çınar' vakasını adını veren ağaçtan söz ediyoruz. Sultanahmet Meydanı'nda bulunan bu ağaç, bir dönemin saray ağalarının gövdesinin sallandığı çınar olarak tarihe geçti. Ancak bu dalların yerinde artık yellere esiyor. Park ve Bahçeler Müdürlüğü, budama çalışmaları esnasında bu tarihi olayın yaşayan tek tanığını da budayarak, ortadan kaldırdı.

1656 senesinde meydana gelen olaya bizzat tanıklık eden tarihçi Eremya Çelebi Kömürcüyan, günü gününe düştüğü notlarda 'Kanlı Çınar' vakasını naklediyor. Kömürcüyan'ın anlatışına göre İsyan, Sultan IV. Mehmed döneminde başladı. İsyanın sebebi ise birçok olayın sebebi olduğu üzere mali sıkıntılar. Bu dönemde askerlerin ulufeleri ödenmez, ödense bile değeri bakır katılarak düşürülmüş akçelerle yapılır. Bu akçelerin piyasada kabul görmemesinden, sipahiler ve yenicheriler mağdur olur. Onlar da bir araya gelerek içinde bulundukları zor durumu müzakere edip, bu işin sorumlusu olarak düşündükleri, padişahın yakınında bulunan, hazinayı yağmalayıp servet yapan saray ağalarıyla, devlet erkânından 30 kişiyi tespit ederler.

Sultan IV. Mehmed'den ayak divanı kurmasını ve kötü gidiste payı bulunanları kendilerine teslim edilmesini isterler. Bu arada padişah isyanın ciddiyetini anlar. Bazı azizler ve tayinler âşileri tatmin etmez. Padişah kelleleri istenenlerden bazılarını idam ettirecek âşilere teslim eder. Birkaç defa gönderilen nasihatçiler de âşileri ikna edemeyince padişah ayak divanına mecbur kalır.

Ayak divanında âşilerin aralarından seçtikleri temsilciler, padişahın artık devlet işlerini ele alabilecek duruma geldiğini, Girit'te askerin çaresizlik içinde bulunduğunu belirterek, memleketin harap olduğunu, köylünün zulümden bıkıldığını, padişahın kul ile kulun hazine ile ve hazinenin de tebaa ile mümkün olmadığını söylerler. Bazı yöneticilerin hazineye ortak gibi oldukları ve saltanata hükmetmeye başladıklarını, mal ve

FOTÜGRA: BAHAR MANDAN

Osmanlı tarihinin en önemli siyasi olaylarından biri olan 'Vak'a-yı Vakvakiye', ayaklanmaya sebep olarak gösterilen 30 saray ağasının öldürülmesiyle son buldu. Bu kanlı olayın tek canlı tanığı ise bir çınar ağacı. Sultanahmet'te bulunan ve bir dönem insan bedenlerinin sallandığı Kanlı Çınar'ın dalları, belediye tarafından budandı. Araştırmacı yazar Müfid Yüksel, "Büyük hata yapılmış. Ağacı budarken, tarihi de budamışlar." diyor.

Neden Vakvak Ağacı?

1950'de basılan Resimli Tarih Mecmuası'nın 10. sayısında, Sultanahmet Meydanı'ndaki çınara neden 'vakvak ağacı' denildiği şöyle açıklanıyor: "Çok eski ve meşhur bir Sark masalında, bir okyanus adasında, meyveleri insan vücuduna benzeyen bir ağaçtan bahsedildiği ki; bu meyveler 'vak vak' diye ses çıkardığı için adaya 'Vakvak Adası' ismi verilmişti." deniliyor. Vakvak ismi ise 1656'da yaşanan bir hadise sonrası birtakım devlet ve saray adamlarının, ihtilalciler tarafından meydana bugün hâlâ ayakta olan çınara asılması tarihe geçti. İstanbullular bu çınara 'Vakvak Ağacı' denilmesinden dolayı, hadiseyi 'Vak'a-yı Vakvakiye' olarak isimlendirdi.

para hırsına düşüp zengin olduklarını, bunların yüzünden hazinede iki yıllık açık bulunduğunu anlatırlar padişaha. Hazinayı bu hale sokanların temizlenmesini padişahın talep eden isyancılar, listeden birçoğunu öldürtür. Yakalanmayan birkaç kişinin saraydan firar etmesi askerleri caydırmaz. Daha sonra listedekiler bir bir yakalanıp Sultanahmet'teki meşhur çınar ağacına asılır. İdamlar tamamlanıncaya kadar yenicherilerin isyanı devam eder ve dükkânlar beş gün kapanıp umumi hayat durma noktasına gelir. Bu isyan sonunda saray ağaları ortadan kalkar.

Bu olayın 450 yıllık tanığı çınar ağacının dalları yakın zamanda İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı, Park ve Bahçeler Müdürlüğü görevlilerince kesildi. Park ve Bahçeler Müdürlüğü yetkililerinin konuya ilişkin açıklaması ise yüzyıllık anıt çınarlarına sadece teknik açıdan yaklaşıldığını, çalışmaların yalnızca orman mühendisleriyle yürütüldüğünü gösteriyor. Yetkililer, dalların hastalıklı olduğunu, 2005 yılında kurudüğünü söylüyor. Çınarın dallarını kesme gerekçelerini ise şöyle açıklıyorlar: "O kestiğimiz dallar, aşağı doğru eğilmeye başlamıştı. Altından da sürekli insanlar geçtiği için bir tehlike oluştuyordu. Dıştan belki sağlam görünebilir; ama %60'ı çürümüştü. Zaten bu çalışma, Anıtlar Kurulu'nun kararıyla gerçekleşti. Neticede bu izni de Anıtlar Kurulu veriyor. Ağacın bu tarihi yönünü bilmiyorduk. Biz de bu ülkenin evladız. Ancak ağacın önemi bilinmeden bu kesme işlemi gerçekleşti. Olayda herhangi bir kasıt yok." m.yegenizaman.com.tr

Arştırmacı-yazar Müfid Yüksel: Ağacı değerli, tarihi budamışlar!

Tarih ve sosyoloji dalında uzman araştırmacı-yazar Müfid Yüksel, İstanbul'da "anıt ağaç" kapsamında çok sayıda ağacın bulunduğu, bunlar üzerinde herhangi bir işlem yapılacağı zaman çok dikkatli olunması gerektiğini söylüyor. Yüksel, "Bu tür ağaçlara bir tarihcisi sormadan müdahale edilmesi çok yanlış. Ağacı budayalım derken tarihi de budamışlar." diyor.

Osmanlı padişahları neden hacca gitmediler?

Mustafa Armağan

Osmanlı padişahları neden hacca gitmediler? Benim kişisel kanaatim biraz mantık dışı görünebilir size: Osmanlı padişahları sanki kendilerini hac gibi yüce bir iltifata layık görmüyorlardı!

Yıllardır pek çok okurum, Osmanlı padişahlarının hacca neden gitmediklerini ısrarla sorar durur.

Bu hakikatan kafa kanştırıcı konuda net bir bilgiye veya beyana sahip değiliz ne yazık ki. Öte yandan da ilginç bir gerçek durumu karşımıza: Osmanlı hanedanında, bîrakınız padişahları, şehzadeler arasında bile Cem Sultan'dan başka kimse hac farazısını eda etmemiş. Ancak II. Bayezid'in tam hacca gitmek üzereyken, babası Fatih'in ölüm haberini aldığına ve bir an önce Amasya'dan İstanbul'a hareket etmesi gerektiğinden hacca gitmekten vazgeçtiğine dair sınırlı bir bilgi var elimizde.

Her iki teşebbüsün de 1481-1482 yıllarına denk düşmesi ve Fatih'in oğullarından gelmesi aynı bir renk katıyor meseleye. O zaman şu soruyu tarihin tozlu tavanına hevenk üzümlü gibi asmamızda sakınca yok:

Acaba Fatih 1481 Mayıs'ında çıktığı son seferinde Amasya ve Karaman'da valilik yapan oğullarını da yanına alarak Mekke üzerine mi yürüyecekti? Bu soru şimdiye kadar sorulmuş değil. Ama hemen hemen aynı yıllarda Fatih'in bir oğlunun hacca niyetlenmesi, diğerinin ise Memlûklere sığındıktan sonra hac vazifesini yerine getirmiş olması karşısında, Fatih'in ölümüyle sonuçsuz kalan son seferine ilişkin böyle bir ihtimali de hesaba katmalıyız.

Osmanlı padişahlarının az bilinen akim kalmış iki hac teşebbüsü vardır.

Bunlardan birincisi, II. Osman'ın, özellikle orduyu ve ulemayı kızdıran ve feci ölümüne yol açan yan-siyasi bir hac niyeti içinde olduğunu biliyoruz (1622).

İkinci olarak da Sultan Vahdetin, 1922'de tahttan indirilip yurdu terk ettikten sonra

Mekke'ye kadar gitmiş, fakat bir İngiliz oyunuyla hilafetin Şerif Hüseyin'e devredileceği planından kuşulanarak hac vazifesini yerine getirmeden geri dönmüştü. İlginçtir, Tarih Mümtaz Göztepe'nin verdiği bilgiye göre Vahdetin, Mekke'deki misafirliği sırasında Kâbe'yi tavaf etmiş, namazlarını özstiklikke Mescid-i Haram'da cemaatle eda ettirmiş.

Garip bir tavafuk eseri olarak 401 yıl arayla cereyan eden bu iki sultanı hac teşebbüsünden birincisi, yenicherilerce "düşman ve hain" ilan edilen II. Osman'ın hayatına mal olacak, ikincisi ise yine "hain" damgasını bugün bile üzerinden silip atamayan bir eski padişahın hayatının son büyük hayal kırıklığını teşkil edecek.

Osmanlı hanedanının erkek üyeleri arasında durum buyken, kadın üyelerden bazıları hac olmuşturlar. İlk hac Osmanlı hanedanı üyesinin Çelebi Mehmed'in kızı olduğunu biliyoruz. Son üye olarak da I. Mahmud'un kızı Ayşe Sultan'ı biliyorduk. Ancak Süreyya Farukî'nin çalışması "Hacılar ve Sultanlar", hac olan hanım sultanların sayısını sandığımızdan daha fazla olduğunu ortaya koydu. Muhtemelen şehzadelerin hacca siyasi bir faaliyet fırsatı olarak değerlendirebileceği korkusuyla engellenmesine mukabil, kadın üyeler için böyle bir endişeye yer bulunmaması, onların bu dini vazifelerini mutlak rahat yerine getirmelerine kapı açmış olmalıdır.

Sorumuza dönelim yine: Osmanlı padişahları neden hacca gitmediler?

Benim kişisel kanaatim biraz mantık dışı görünebilir size: Osmanlı padişahları sanki kendilerini hac gibi yüce bir iltifata layık görmüyorlardı! Bu davranışlarını, Ertuğrul Gazi ile Osman Gazi'ye ortak olarak atfedilen şu Kur'an-ı Kerim'in bulunduğu odada

uyumama tavrıyla irtibatlandırıyorum. Burada adeta kendilerini günahkâr addettiklerinden o yüce vazifeye layık görmeme tavrının kokusunu alıyorum ben. Dedğim gibi bu tamamen kişisel bir yorum.

Padişahların, Peygamber Efendimiz'e (sas), Ehl-i Beyt'e ve mukaddes beldelelere duydukları derin saygıyı ve bu saygının gereğini yerine getirmek için neler yaptıklarını hatırlayalım. Kanunî'nin Mescid-i Haram'ın minarelerini yenilettiğini ve oğlu Selim'e Cidde'ye su getirmeyi vasiyet ettiğini hatırlatmak yeterlidir. Yüzyıllar boyu Mekke ve Medine halkına Süre akların ile birlikte her yıl hiç aksatmadan son derece değerli hediyeler yolladıklarını biliyoruz; yine her yıl "İskât-i hac" için kendi yerlerine birilerini mutlak hacca gönderdiklerini de. Bu saygıyla yetişmiş insanların hac gibi bir farzı ifa etmek istemediklerini düşünmek anlamlı olmaz.

Demek ki hac ibadetini yerine getirmek istiyorlardı. Yine de gitmediler. Neden?

Hacca gitmeme sebepleri olarak kimileri güvenlik gerekçesini öne sürüyor ('o kadar

kalabalığın arasına girince her şey olabilir-di'), kimileri de devletin başsız kalması riskini ('fitne çıkmasını') gözde alamadıklarını ve cihadi daha fazla önemsediklerini. Buna göre o devirlerde bir insanın hacca gidiş-dönüşü en az 3 ay sürüyordu; dolayısıyla bir padişahın bu kadar uzun süre işin başından uzak kalması anarşisi sebebiyet verebilir, fitne çıkabilir. Ne var ki, Halife Harun Resid'in tam 9 kez hacca gittiğini öğrenince aslında isteselerdi bu güvenliği bir şekilde temin edebilirlerdi sonucuna varıyoruz.

Benim kişisel olmayan yorumum Ahmet Ağkündüz'ükinde yakın:

Oğlu Korkut'u hacca yollayan -gelin gö-rün ki Mısır'dan geri çevrilmişti- II. Bayezid'den itibaren Osmanlı padişahları ve onları etkileyen ulema, bir padişahın devlet başkanlığı görevlerini 'şahsi ibadetleri uğruna' aylar boyu terk etmesini caiz görmemişlerdi. Yani bu tutumda şahsi ibadetlerini kamusal hizmetlerinin önüne geçirmeye kaygısı ağır basmış ve bu, zamanla hanedanın erkek üyeleri için tartışılmaz bir gelenek haline almıştı. Nitekim II. Osman da, hacca gitmeye niyetlendikten en başta kayınpederi Şeyhülislam Esad Efendi kendisine karşı çıkarak, "Padişahlara hac lazımdır değildir, oturup adl eylemek evlâdır. Caiz ki bir fitne zuhur eyleye" fetvasını vermişti.

Osmanlı padişahı tahtın üzerinde artık gerçek bir kişilik değil, tüzel bir kişiliktir ve anlaşılan, hac gibi şahsi bir farzı uğruna devlet işlerini aylar boyu ihmal etmesi, dinen caiz görülmemiştir. Ahmet Ağkündüz'ün dediği gibi, "Bazen kamu haklarından olan bir mesele, şahsi farzlardan daha ehemmiyetli hale gelmektedir." Bu nokta üzerinde durmaya değer. m.armaganizaman.com.tr

DIYARBAKIR'IN ÇOCUK YÜZÜ KURBAN BAYRAMI'YLA GÜLDÜ

HABER VE
FOTOGRAF
KÜRSAT
BAYHAN

Bir ailede yaklaşık 7-8 çocuğun bulunduğu Diyarbakır'ın Bağlar Mahallesi'nde çocuklar, bayramın gelmesiyle neseli günler geçiriyor. Bayramlık elbiseleriyle ara sokaklarda dolaşan erkek çocuklar, harçlıklarıyla aldıkları oyuncak silahlarla poz verirken, kızlar bayramlık elbiselerini gösteriyor. Çoğu çocuğun okula gitmediği Bağlar Mahallesi'nde çocuklar çalışmak da zorunda. Ailelerin büyük bir bölümü çocuklarını geçim kaynağı olarak kullanıyor. Erkek çocuklar ayakkabı boyacılığı, kağıt ve pet şişe toplama işi yaparken küçük kızlar da atölyelerde ortacı olarak çalışıyor. Günlük 5 lira kazandığını söyleyen ilkökul 7. sınıf öğrencisi Mahmut, "Abi boyacılık yapıyorum, sürekli müşterilerim var. Bakkal Halil Abi, Sıtkı amca devamlı bana ayakkabı boyatır. Botlardan 1 lira, ayakkabılardan da 50 kuruş alıyorum. Günde kazandığımı da harçlık yapıyorum." diyor.

Fazla gelen müşterilerini de başka ihtiyacı olan arkadaşlarına yönlendirdiğini söyleyen küçük Mahmut, "Diyarbakırlı işadamları tarafından kurulan okuma kurslarına gittiğini, buradaki ağabeylerinin kendilerine çok iyi davrandığını, onlardan çok şey öğrendiğini" söylüyor. Dar sokaklarda ilerlemeye devam ettikçe çocukların sayısı da artıyor. "Bayramınız kutlu olsun" diye elimize sarılan çocukların ilk sorusu "Abi nereden geldiniz?" oluyor. İstanbul'dan geldiğimizi söylediğimizde ilk önce şaşırıyorlar. Ardından "Niye geldiniz abi?" diye ekliyorlar. Bayramınızı kutlamak "Kimse Yok mu" yardım kuruluşu aracılığı ile yardım getirdiğimizi söylediğimizde ise şaşkınlıkları daha da artıyor. Bu sırada yanına gelen Pervin isimli küçük kız, annesinin aldığı bayramlık elbisesini gösteriyor ve fotoğrafını çekmemi istiyor. 6 yaşına giren Pervin'in annesiyle pencereden konuşuyoruz. Henüz nüfus cüzdanı çıkaramadıklarını söyleyen anne, "14 yaşında evlendim. Bu oturduğumuz eve gelin olarak geldim. Kocam minibüste muavencilik yapıyor. Aldığı parayla geçimimizi zor sağlıyoruz. Önceliğimiz yaşamımızı sürdürürebilmek, çocukların okulu, önlüğü, nüfus cüzdanları bile ikinci planda kalıyor." diyor.

Yine Bağlar Mahallesi'nde 5 çocuk annesi 36 yaşındaki Rabia Sarıkaya'nın en büyük oğlu Adana da asker. Eşini 5 yıl önce kalp krizinden kaybeden annenin doğuştan bir ağacı da sakat. 3 aydan 3 aya aldığı özürlü maaşıyla kocasından kalan tek odalı evinde yaşıyor.

"Bugüne kadar evimize bayramlaşmak için gelen kış bile yoktu." diyerek ilk defa bayramlaşmak için ellerinde hediyelerle gelen misafirleri içeriye buyur ediyor. Kimse Yok mu gönüllüsü olarak Diyarbakır'a gelen işadamlarından isteği, özürlü olduğu için elde yıkamakta zorlandığı çamaşırları için bir çamaşır makinesi oluyor. Onlardan bunun yanı sıra buzdolabı, renkli televizyon, fırın ve 2 kanepe sözü de alıyor. 7. sınıfa giden Bedri, ayakkabı boyayıp evin geçimini üstleniyor; ama hayali doktor olmak. 15 yaşındaki evin kızı Remziye Kaçar, ilkökul 3'ten terk. Babası ölünce okulu

bırakmak zorunda kalan Remziye'ye "Buraya gelen işadamları ağabeylerinden ne istersin?" diye sordüğümüzda, "Okula gitmek istiyorum." cevabını alıyoruz. Evden ayrılırken evin hem anası hem de babası konumundaki Rabia Hanım mutlu gözlerle "Başım gözüm üstüne." diyerek bizi kapıya kadar geçiriyor.

Kapıda ayakkabılarını bağlarken İstanbul'dan Diyarbakırlı kardeşleri ile bayramlaşmak için gelmiş olan işadamların gözyaşlarına tanık oluyorum. "Yahu bizim kız Kevser 16 yaşında, bu kız Rabia ise 18 yaşında; ama iyi beslenemediği için küçüktü kalmış. Bu çocuklar bu

koşullarda nasıl yaşıyorlar? Biz çift camlı evlerde rahat rahat otururken bu çocukların, üzerinde oturacak bir halıları bile yok, üstelik de camları kırık, içerisi buz gibi. Elektrikli sobayla ısınmaya çalışıyorlar, ne yakınacak bir banyoları ne de bir dolapları var." diyerek hayıflanıyor.

Dar sokaklardan geçip ilerlerken ölümlü zü kesen bir Diyarbakırlı vatandaş, "Allah sizden razı olsun, çok iyi işler yapıyorsunuz." diyerek işadamlarıyla bayramlaşıyor. Tam o sırada şoförümüz Mehmet abi, "İşte özlünen tablo, yıllarca Türk-Kürt diye bizi birbirimize düşman edenler utansın." diyor kulagıma...

HAAAPŞUUU

Soğuk algınlığını başlarken bitirir.

**Burnunuz mu akıyor?
Kırıklık mı hissediyorsunuz?
Boğazınız mı yanıyor?**

Muhazzarın soğuk algınlığına yakalanıyorsunuz.

Vicks First Defence, soğuk algınlığının ilk belirtilerinde virüsleri keser.
İzole etmiş, soğuk algınlığının ilk belirtilerini giderir.
(Burun akması, taharret, kuruksız hissi, boğaz ağrısı vs.)
Vicks First Defence kullanın, sağlığını koruyun.

Eczacıbaşı İlaç Pazarlama

Ezber bozan bir iddia karşımızda-ki. 200 yıllık tarih bilginizi sarsacak kadar da güçlü. Osmanlı'nın önemli sarayları, camileri, kışla ve kiliselerinin mimarı sanıldığı gibi Ermeni Balyan ailesi değil, son başmimar Abdulhalim Efendi imiş. Sanat tarihçisi Yard. Doç. Dr. Selman Can bu iddiayı dile getiriyor. Konunun aydınlığa kavuşması için de iş, bu konuda araştırma yapan bilim adamlarına düşüyor.

Balyan Ailesi'ne mal edilen Ortaköy Camii ve Çırağan Sarayı, Osmanlı Devleti'nin son 200 yılda yaptırdığı önemli eserlerden.

Son dönem Osmanlı mimarisi tartışmaya açılıyor BALYAN AİLESİ, MİMAR DEĞİL MÜTEAHHİTİMİŞ!

EM NE
DOLMACI

Osmanlı'nın son döneminde İstanbul'u birbirinden güzel ve ihtişamlı saraylarla, camilerle, kiliselerle donatan Ermeni Balyan ailesidir. Bu nu herkes böyle bilir. Osmanlı sarayına hizmet eden

bu aile, mimari yeteneklerini de kuşaktan kuşağa aktararak, uzun bir döneme damgasını vurmuştur. Şimdi, 24-30 Aralık 2007 tarihleri arasında, bu eserler 'Balyan Ailesinin Mimari-deki Rolü' isimli fotoğraf sergisinde izleyicilerin dikkatine sunulacak. Ancak, Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü ve Atlas Dergisi tarafından Cemal Reşit Rey Sergi Sarayı'nda düzenlenen serginin, akademi dünyasından bir muhalifi var. Atatürk Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Yard. Doç. Dr. Selman Can, Balyan ailesinin kendilerine ait olduğu belirtilen eserlerin mimarı değil müteahhidi olduğunu, eserlerin büyük bir kısmının mimarının ise Osmanlı'nın son başmimar Abdulhalim Efendi olduğunu iddia ediyor. Can'ın savunduğu tez ve "Eserler tek tek incelenerek gerçek mimarları belirlenmeli ve hak sahibine teslim edilmelidir." teklifi üzerine, mimarlar ve mimarlık tarihi araştırmacıları konuyu tartışıyor. Balyan ailesi üzerine geniş araştırmalar yapan Prof. Dr. Afife Batur, "Bilim adamları bir sempozyuma bir araya gelecek çalışmalarını ortaya koymalı ve tartışmalıdır." diyor. Ayasofya Müzesi Müdürü Dr. Haluk Dursun, bu iddianın önemli bir iddia olduğunu, ancak belgelerle konusulması gerektiğini belirtiyor. Mimarlık tarihi üzerine araştırmalar yapan mimar Dr. Sinan Gerim ise konunun hem Ermeni hem de Türk kaynaklarına göre değerlendirilmesi gerektiğini belirtiyor.

Çırağan Sarayı ile ilgili belgeleri tararken, sarayın mimarı olarak 'Abdulhalim Efendi' ismine rastlayan sanat tarihçisi Selman Can, bundan 14 yıl önce başlamış araştırmalarına. Osmanlı arşivlerinde araştırmalar yapan Can, Abdulhalim Efendi'nin 'ser mimar-ı hasse' yani başmimar olarak Mimar Sinan silsilesinin son halkası olduğunu söylüyor. Yaptığı araştırmalar sonucu Abdulhalim Efendi'nin çok büyük işlere imza attığını ve eski Çırağan Sarayı, Bayazıt Yangın Kulesi, Kasımpaşa Bahriye Mektebi, Rami Kışlası, Bayrampaşa

FOTOGRAF: TURKUT ENGİN

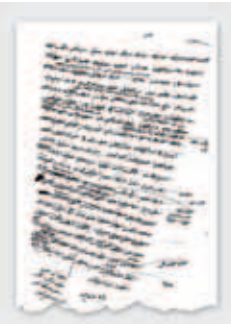
Kışlası, Dolmabahçe Sarayı, Ortaköy Camii, Hırka-i Şerif Camii gibi yapıların mimarı olduğunu belirtiyor. Can, tüm bu yapıların Balyanlar tarafından yapıldığını iddia edilmemesi de, son dönemin teşkilat yapısının bilinmesine bağlıdır. 19. yüzyılda eskiden olduğu gibi 'bina emirliği'nden ihale sistemine geçilmiş ve bu sistem içerisinde de ihaleyi alan hep Ermeni ve Rumlar, yani gayrimüslimler olmuş. Balyan ailesi de bu müteahhitlerden biri olarak kabul ediliyor. Osmanlı'nın ilk resmi inşaat şirketini de 1874 yılında, 'Şirket-i Nafia-i Osmaniye' adında Balyanlar kurmuş. Can, Balyanlar'ın saraydan aldığı, 'ser mimar-ı devlet' unvanının da bir atama karan olmadığını, fahri bir unvan olduğunu aktarıyor.

"Bugün dünyanın dört bir yanında Balyanlar üzerine yüzlerce eser var. Ama bunların hepsinde Balyanlar mimar olarak yer alıyor. Bizim yaptığımız bir ezber bozmadır. Bir yanlış ortaya konulmasıdır." diyen Can, araştırmalarını yayınlamaya başladığı zaman da Amerika'dan Ermeni diasporasından tehdit mektupları almış. Bunun soykırım için bir malzeme

olarak da kullanıldığını belirten Can, Ermenilerin, 'Biz Osmanlı'nın başkını unusrayduk. İk-tisadî anlamda, ticarî anlamda ve kültürel anlamda vizyonuyduk. O yüzden bizi çekemediler.' tezini sunulduğunu söylüyor. Araştırmalarını önümüzdeki yıl içinde "Osmanlı Mimarlığında Balyanlar" adı altında bir kitap olarak yayınlamayı düşünen Can, kendi tezlerine bilim camiasının tepkisi kalmasına da anlam veremiyor. Geçen yıl düzenlenen Dolmabahçe Sempozyumu'nda bu iddiaları taşıyan bildirisini sunduğunu, ancak yanında oturan Prof. Dr. Afife Batur'un kendisine dönüp, "Bilineler dışında şeyler söylüyorsunuz, bunları nereden temin ettiniz?" diye sormadığını aktarıyor.

YAPILAR TESCİL EDİLSİN

İTÜ Taşkışla Binası, Harbiye Müzesi, Yıldız Hamidiye Camii, Sarayburnu antrepoları gibi yapıların da Balyanlara değil başka mimarlara ait olduğunu iddia eden Can, azınlıklar övmenin prim yaptığını, o yüzden kendi çalışmalarının görülmeyişi düşündürüyor.

Dolmabahçe'nin inşası karşılığında arsa verilmiş

Başbakanlık Osmani Arşivi Cevdet Saray tasnifinde 6070 numaralı kayıtlı, 1842 tarihli belgede Beşiktaş Sarayı'nın (Osmanlı kayıtlarında Dolmabahçe için Beşiktaş Sarayı ismi kullanılır) inşası için Etniye Müdürü Mimar Halim Efendi'ye (Osmanlı'nın son başmimarı Seyyit Abdulhalim Efendi) emrinin karşılığı olarak Maçka'da bir arsa verildiği ve bu arsanın da Halim Efendi tarafından satılmak istendiği vurgulanmaktadır. Dolmabahçe Sarayı'nın inşasına bütün kaynaklarda 1842 tarihinde başlandığı belirtilmektedir. Belgenin tarihi ile bu bilgiler örtüşmektedir.

"Benim yaptığım iş bilimsel bir iştir; ama Ermeni meselesi ile dolaylı veya doğrudan bir bağlantısı vardır. Bu bağlantı da beni çok fazla ilgilendirmiyor." diyor Can, sanat ve mimarlık tarihi hocalarının araştırmaları ile gerçekleri dile getirmek zorunda olduğunu söylüyor. CRR'deki sergi açıldıktan sonra bir basın toplantısı ile konuyu açıklamayı düşünen Can, bu yanlışın düzeltilmesi için de sunulan öneriler: Öncelikle Milli Saraylar, bu sarayların gerçek mimarları kimdir, bilinen isimler mimar mıdır müteahhit midir kendi yayınlarında ortaya konulmalıdır. Kültür Bakanlığı Yayınları Dairesi yapılarla ilgili yeni bilgileri kapsayan yayınlar yapılmalıdır. Anıtlar Kurulu da, Balyanlar'a ait olarak gösterilen yapıların yeniden tesclini yapılmalıdır. Tüm bunlar yapılaşma literatüre yerleşmiş olan bu bilgiler tashih edilir ve tarihsel hatalar zinciri kırılır. Biz Balyanlar'ın mimar değil müteahhit olduğunu herkese öğretilmelidir. Bugün bir kaynak alınıyor ve irdelemeden sürekli tekrar ediliyor. Oyle olunca herkes hataya düşüyor. Bu bilgiler yanlış yerleşmiştir ve bunların düzeltilmesi gerekir." e.dolmali@zaman.com.tr

Arşivlere bakılabilir

Prof. Dr. Suphi Saatçi (Mimar Sinan Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü): Bu, üzerinde çok ciddi durulması, araştırılması gereken bir konu. Arşivlere gidilip bakılabilir. Ben bu konuda çalışma yapmış değilim. Polemiklere girmeden, akademik düzeyde, gerçek hüviyetini ortaya çıkarmak lazım. Mimari birikim konusunda biz kendimizden şüphe etmiyoruz, zengin bir birikimimiz var. Sinan gibi bir mimar yetiştirmişiz. Bu topraklar üzerine kim ne yapmışsa onu da saygıyla karşılarız. Mimaride sovenist yaklaşımlar mümkün değildir, olaya bilim adıyla yaklaşmak gerekir.

Ciddiye alınması gereken bir iddia

Dr. Haluk Dursun (Ayasofya Müzesi Müdürü): Bu mimarın iddiası çok önemli bir iddia. Ama önce iddia sahibi iddiasını ispatlamak için belgelerle konusması lazım. Mimari tarihçilerin belgelerle konusması lazım. Arşivden bu belgeyi bulanların bizi aydınlatmasını bekliyoruz. Yalnız sunu tahmin ediyoruz; Balyan ailesinin bütün tasarımları kendisi yapan bir aile olması mümkün değil. Daha çok olayın bir nebze içinde olan taseron gibi düşünebilirsiniz, müteahhit firma gibi düşünebilirsiniz, o açıdan da bakılabilir. Ciddiye alınması gereken bir konu, ama tamamen belgelerle konusulmalıdır.

Bazı yapılar Balyanlar'a mal ediliyor

Dr. Sinan Gerim (mimar): Evet bazı yapıları Balyanlar'a mal ediyorlar. Balyan yapılarını tam olarak tetkik etmek, hem Ermeni hem de bizim kaynaklarımıza göre değerlendirmek lazım. Araştırmacı Kevork Pamukçyan'ın dört ciltlik bir eseri var. Harutyun Severyan'ın Ortaköy Camii ve Beykoz Camii'ni yaptırdığı söyler. Abdulhalim Efendi'ye gelince, saray ısırmaları ama Abdulhalim Efendi denetliyor. Bina emini kendisi. Buna mimar demek de doğru değil. Bu konuda biraz daha araştırma yapmak gerekiyor. Bunları bir ret olarak değil, gerçekten kim yaptı diye araştırmak lazım. Başka yapılarla karşılaştırmak lazımdır.

Akademik düzeyde tartışılmalıdır

Prof. Dr. Afife Batur (mimar): Tabii ki bu konu, tartışılacak bir konu. Ama akademik düzeyde tartışılmalıdır. Bilim adamları çalışmaları ortaya koymalı. Bir sempozyumda bir araya gelmeli ve orada tartışılmalı. Gazetede veya başka bir platformda tartışmayı doğru bulmuyorum.

İddia doğru olabilir

Prof. Dr. Haşim Karpuz (Selçuk Üniversitesi Sanat Tarihi Bölüm Başkanı): Böyle bir çalışmaya duydum. Akademiksen bazı arkadaşlarla da bu iddiaların doğru olduğunu söylediler. Bence de doğru olabilir. Ancak araştırılması lazımdır.

Elif Şafak

“Bol salçalı oryantalizm”

Kitapçada öntümsıra iki genç, konuşuyorlar kendi aralarında. Raflarda tıngır mıngır do-laşmaktayız, ben de onlar da. Derken biri eline Pinhan adlı romanımı alıyor. Anında kulak kabartıyorum. Kulak hırsızlığı yap-maktayım. Acaba ne diyecekler, ne söyle-yecekler romanım hakkında? Bir yarım yaptığımı doğru olmadığının bilincinde. Gayet makul ve mantıklı, “ayıp ayıp! Geri dur, sana ne, ne kanşıyorsun insanları sohbetlerine, sokma burnunu” diyor. Hak-lı, biliyorum. Ama elde değil. Beri yanımda mantık-akıl ne gezer. Hemen yanışıyo-rum. Merak bu. Dayanamıyor, dinliyorum.

“Okudun mu?” diyor gençlerden biri. “Güzeldir, derindir Pinhan. Severim.” Saklı bir sevinçle tebessüm ediyorum. Ama berikinin cevabı sevincimi yarım bı-rakıyor. “Okumadım ama eminim tasav-vuf masavvuf ayaklarına bol salçalı Oryan-talizm yapmıştır hatun.”

Kalakalıyorum. Aynı anda gençler ar-kaya dönüyor. Göz-göze geliyoruz. Onlar da kalakalıyor. Halimiz pek bir komik. Ki-tabevinde başka kimse görmüyor bu sah-neyi. Selam veriyorlar az evvel hakkında konuş-tukları kitabın yazarına. Selam veri-yorum ben de. Utangaç bir tebessümle ka-çıyoruz birbirimizin huzurundan.

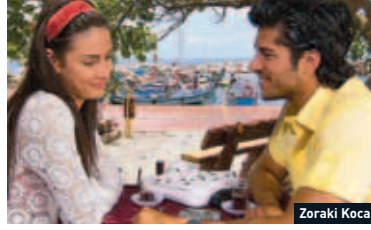
Bu yazı bir Pinhan savunması değil. Her roman kendi dilinde anlatır merakımı. Okurunu arar. Okuryla dertleşir. Ama bunu anlamak için evvela kitabı okumak lazım elbette. Okumadığımız kitaplar hak-kında kesin kanaatlere varmak ne yaman çelişki! Onu da bir kenara bırakalım. Ed-ward Said, şüphesiz ki yüzölçümün en önem-li ve en çok yankı uyandıran düşün-ürlerinden biriydi. Bilhassa Oryantalizm adlı çalışmasıyla tüm dünyada akademik ve entelektüel çevrelere bomba gibi düşen bir esere imza attı. Çok tartışıldı, çok alın-tilandı. Bugün hâlâ başta Mısır olmak üze-re kolonyalizmin tarihiyle tanışık pek çok İslâm ülkesinde best-seller bu kitap. Ba-tı'nın Doğu'yu kendi tahayyülünde nasıl kurguladığı, sonra da kendi kurgusunu nasıl “norm” olarak algıladığı hepimizin hatırlında iz bırakan kudretli bir eleştiri noktası. Buraya kadar kitabın dile getirdiği her şey iyi hoş ama unutmayalım ki her eser gibi bunun da sınırları var, çerçevesi var. Dolayısıyla çerçevesinin dışında kalan alanlar var. Said belli bir literatür, belli bir dönem ve belli bir coğrafya üzerine yo-gunlaşmış, odaklandı. Bunun kapsamadığı mekan ve alanlar olduğunu gözden kaçır-mamak lazım. Yani ne tüm mekanlara-ki-talara ne de tüm zamanlara-dönemlere uygulanabilir bir analiz burada söz konusu olan. Said'in çalışmasını romantikleştir-mek, omuzlarına taşıyabileceği yükten fazlasıyla yüklememek lazım. En başta da bizi ilgilendiriyor bu durum. Zira Said “Oryantalizm” çalışmasında acaba niçin Osmanlı'dan pek bahsetmemeyi seçti?

Oryantalizm kelimesi kadar sık ve yay-gın kullanılan, her yerde revaçta olan ancak habire siğ ve basmakalıp tekrarlara maruz kalan çok az kavram olsa gerek günümüz dünyasında. Ne vakit “Doğu” ya da “geç-miş” veya “tasavvuf” ile ilgili bir yazı-film-roman çıksa piyasaya, neredeyse otomatik olarak “oryantalistik yapmakla” itham edi-liyor. Peki ama nedir acaba “oryantalistik yapmak?” Alışıldık, kanaksanmış, klişeleş-miş bir kullanımdan dışında ve ötesinde bak-maya hazır mıyız bu kavrama? Sahi her “Doğu” diyen Oryantalist mi oluyor anın-da? Her tasavvutun ya da Osmanlı'dan bahsedilen “geçmiş fetişizmi” yapmakla damgalanabilir mi? Bu kadar kolay mı? Ory-antalizm eleştirisi her kapıyı açacak bir al-tın anahtar gibi kullanılıyor bugünlerde. İs-te bu yüzden içi böylesine boşaldı, ayakları yerden kesildi bu kavramın. “Oryantalizm” kelimesini dilin boyundurduğundan az et-memizin zamanı geldi de geçiyor artık.

Ve kitabevindeki ikinci gençce utak bir not: “Baştan sona tebessümle yazıldı bu yazı. Bol salçalı oryantalizm lafına kızıma-dım. Ne kıldım ne kızdım, vesselam.”

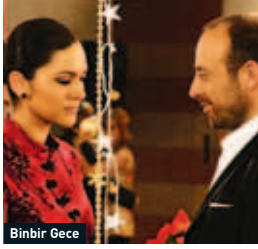
Kurtlar Vadisi Pusu

Zoraki Koca

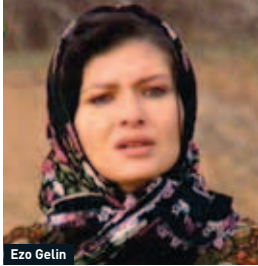
Acı Hayat

Binbir Gece

Hatırla Sevgili

Ezo Gelin

Bıçak Sırtı

Dizi izleyicisi sürekli ‘dejavu’ yaşıyor

BEN BU SAHNEYİ DAHA ÖNCE İZLEMİŞTİM SANKİ...

RAHİME SEZGİN

Ekranlı dizilere teslim olalı hayli zaman oldu. Her akşam kanallarda boy gösteren onlarca dizi, haftanın en az bir günü izleyicisini televizyona mahkum ediyor. Pazartesi olmazsa çarşamba, o da ol-madı hafta sonu mutlaka ekran başında geçi-riyoruz akşamlarımızı. “Her diziyi izlemiyor-um ama bu çok iyi!” dedimiz çok oluyor. Türkiye'nin çeşitli yerlerinden insan man-zaralarıyla karşımıza çıkan dizilerden kimi bir toprak ağasının hayatını, kimi bir mafya ba-basını, kimi orta direk bir memur ailesini, ki-mi de küçük bir çocuğun hayatını işliyor. Hü-lasa bütün dizilerin iddiası, konulanındaki farklılık. Ama bazen izleyicilerde öyle bir in-tiba uyanıyor ki, bir dizide gördüğümüz sahne bir diğeri çağrıştıyor bize. Sevgili-lerin el ele yürüttüğü yollardan kurulan cümlelere; romantik bakışlardan veda sah-nesine kadar her şey bir diğeri aynı... “Bizim dizimiz”deki bir karakter ‘tıpkı o dizi-deki gibi’ oluveriyor birden. Senaryoların farklı olsa da diğer ortak noktalarını gör-me-k neredeyse imkânsız. Yüzlerce dizinin aynı anda gösterilme olması bazı kalıpların tekrarlanmasını da kaçınılmaz hale getiri-yor. Yönetmen dizinin en heyecanlı ki-simda bölümü bitirip izleyiciyi merakta bı-rakmak istiyor. Fakat ne hikmetse izleyici gelecek hafta ile ilgili bir tahminde bulun-makta zorlanıyor ve çoğu zaman da isa-betli görüşler bildiriyor.

Dizilerin başladığı yer farklı olsa da bütün yolların Roma'ya çıkmaya gibi İstanbul'a çı-ka-yor sonunda. Senaryolar son yılların büyük keşfi olan Güneydoğu Anadolu ya da Kara-deniz'de başlıyor. Ya Mardin'den geliniyor İstanbul'a ya da Rize'den. Eni sonu İstan-bul'a bağlanıyor ama. Bu ilke adeta dizilerin demirbaş haline geldi. Örneğin, Gülbeyaz dizisinde aralarında kıyasıya bir çekişme olan Demiroğulları ve Dursunoğulları'nın hikâye-si Karadeniz'in yeşil atömrlerinde başlan-mış. Fakat Demiroğlu ailesi, oğulları Kadir'in me-zuniyet töreni için İstanbul'a gelince Dursu-noğulları ile komşu oluverdi. Tabii Karadeniz dizisi olsa da hikâyenin mekânı artık İstan-bul'a bağlandı bir şekilde. Sivas'ta başlayan Pusat, Mardin'de başlayan Ezo Gelin, Bur-sa'da başlayan Yankı Koza, Urfa Halfeti'nde çekilmeye başlayan Sila'nın da durumu çok

farklı olmadı. Birkaç bölüm sonra onlar da kendilerini İstanbul'da buldu. Dizilerde Ana-dolu'nun herhangi bir şehirden kalkıp İstan-bul'a gelen karakterleri ortak bir değişim süreci bekliyor gibi. Aslında bu hikâye Yeşil-çam'dan kalma bir alışkanlıktır dersek yanlış olmaz. Köylü olan kız İstanbul'a ilk geldiğin-de kısa bir süre şaşkınlıktan sonra, şehirlî ka-dınlarla aşık atmaya başlar. Şu anda ekranlar-ın en çok seyredilen dizilerinden İki Yaban-cı, Zoraki Koca ve Ezo Gelin'in kadın kahra-manları bu değişimin en çarpıcı örnekleridir.

GAYRI MEŞRU İLİŞKİLER,
DİZİLERİN VAZGEÇİLMEZ KLİŞESİ

M agazin sayfalarının ve papa-razzi programlarının eşsiz de-teğiyle gündemimize ilk sıra-dan giren gayri meşru ilişkiler, dizilerin olmazsa olmazı. Mesur olmayan iliş-ke-ler aş ile süslenip her defasında bir dizi ara-çlığı ile izleyiciye itina ile ulaştırılıyor. Sena-ristler, diziyi daha entrikalı bir hale getirmek istediklerinde hemen gizli bir aşkın hikâyesini senaryoya yedirmeye başlıyor. Dünyaya gelen gayri meşru çocukları asla gerçek babasının haberinin de olmaması lazım tabii. Çocuğun gerçeği öğrenmemesi için de sıkı bir caba! Eğer aldatılan bir kadınsa ve de hamileyse, onunla evlenmeye adan, ona aşk, vefakâr bi-ri mutlaka çıkıyor. Binbir Gece, Acı Hayat, Hatırla Sevgili, İhlamlar Altında, Kurtlar Vadisi, Geniş Zamanlar, Beyaz Gelinlik gibi diziler, yasak ilişkilerin en masum paketlerde sunulduğu ender (!) yapımlar arasındaki yeri-ni alıyor. Ama içine biraz aşk eklenmeden servis edilmeyi tabii. En romantik bölümler, kimi zaman duygusal kimi zaman da hırçın bir aşk hikâyesi ile hazırlanıp sunuluyor. Aşk budur ya her zaman imkânsız secer ve zengin oğlan fakir kıza aşık olur. Hikâye de böylece izleyici için daha cazibeli hale gelir. Her za-man kullanılan ama hiç eskimeyen bu hikâye günümüz dizilerinde de ısrarla işlenen bir ko-nu. Şüphesiz dünya var oldukça da işlenmeye devam edecek. Konular arasındaki benzerlik diyaloglardan kardeşliği de beraberinde geti-riyor. Mesela, zengin kız mutlaka babasına “babışko” diye hitap eder, nedense “baba” de-meyi bir türlü beceremez. Zengin olan kişi ‘iyi’ ise kötü polis olmak illa ki kardeşine düşer. Tıpkı, Acı Hayat ve Vazgeç Gönüm'de oldu-

ğu gibi... İyi ile kötünün dengesi, ‘beş parma-ğın beşi bir değil’ misali korunmuş olur.

Bu klişelerde mantık hatalarının da tekrarı söz konusu olabilir. Olay tekrarlandıkça ha-tada ısrar da doğal seyrini sürdürüyor. Bu ha-taları sıralayacak olursak; hemen her karakter eğitim durumu ne olursa olsun mutlaka İstan-bul Türkçesiyle konuşuyor dizilerde. Ya da eğitimi olmayan fakat hayat okulunun işletme bölümünden mezun karakterlerini, Sila ve Senden Başka'da olduğu gibi, bir şirketin baş-sında görüyoruz. Tabii bir de şirkette iş dı-şında her şeyin konuşulduğuna... Bütün kah-ramanların cep telefonu aforizmaların havada uçtuğu bir anda çalar ve telefonunu şarj et-meyen karizmatik kahramanın şarjı da bitive-rir. Bu da izleyicide ‘o bionik değil, onun da aciz kaldığı anlar oluyor’ izlenimi uyandırır.

Aile fertleri arasındaki yaş dengesi de çok önemli değildir. Esmer anne babanın sarışın beyaz tenli çocuğu olabilir. Böyle mi Olacaktır, İki Aile, Sila, İhlamlar Altında, Kuzey Rüzgârı bu tür hatalara sıkça rastla-dığımız dizilerin başında geliyor.

Dizilerin olmazsa olmaz sahnelerinden biri de önemli kararların açıklandığı ya da aile arası tartışmaların gerçekleştiği akşam ye-mekleri. Hemen bir yuvarkak masa etrafında ‘ulvi’ bir amaç uğrunda toplanılır ve ailenin ne-isi tüm prensiplerini yemek esnasında sırala-yıverir. Örneğin, Yaprak Dökümü'nde Ali Ru-za Bey, böyle bir sahnede kuralları defalar-ca sıralar. Bıçak Sırtı'nın baba karakteri Selim Reşat Bey küçük oğlu Mehmet ile en hararet-li kavgalarını yine bir akşam yemeginde, tüm ailenin bir arada olduğu zamanlarda yapar.

Gelişen çekim teknikleri, faklılaşan se-naryolar, iyi oyuncuları ile her sezon yepyeni dizi sunuluyor öntümde. Başarıyı yakalayana-rak ise sonraki sezonda da yoluna devam edi-yor. Müptelası olduğumuz bir diziyi dahi, dizi enflasyonu yaşanan ekranlarda cabuk unutu-yoruz. Unutulmayan klişeler müstesna. Ma-alesi bundan sonra da zengin-fakir çekime-sini, gayri meşru ilişkileri, Kızkulesi'ne karşı kurulan hayalleri, başka bir bölgede başla-yıp İstanbul'a taşınan hayalları görmekten kur-tulamayacağız gibi... r.sezgin@zaman.com.tr

Cem Uygun

Zamanın kabukları

Leyla İpekçi

Gidenler ve kalanlar: Şimdi neredeler?

Başkalarının masumiyet hakkını savunmak için kendi konforlu hayatından kalkarak binlerce kilometre öteye, Filistin'e gelerek, evi başlarına yıkılan köylülerin önünde kendi vücudunu siper etmeye kalkışan, orada insanlığın ölmediğini haykıran bir genç kızdı Rachel Corrie. 23 yaşındaydı.

Amerika'nın Irak'a saldırısını için geril sayım başladığı günlerde, Propaganda son hızıyla sürüyor, Irak direnişinin beyin takımı olabilecek profesörler, bilim adamları sessizce katlediliyordu. Rachel Corrie, Amerika'daki rahat ve sorunsuz yaşamından çıkıp geldiği Filistin'de hiçbir şey kendisine anlatıldığı gibi olmadığını görmüştü. Katledilen bebekleri, evleri defalarca başlarına yıkılan iştyarları, gençleri görmüştü. Altıyapısı birkaç senede bir tamamen cökertilen insanları niyet ve gayrette yaşamayı sürdürme cabalarını gördükçe, ne uğruna bu topraklara geldiğinin daha net olarak farkına varmıştı.

Bizler kendi rahat dınlarımızı
damızda soluk alıp verirken o
bambaşka bir coğrafyada, hiç
tanımadığı ama mazlum oldu-
ğunu kalp göziyle gördüğü ün-
sanların arasına dalmıştı. Cor-
rie'nin elindeki megafona bul-
dözlerin karsısına dikilmiş "dus-
rize defalarca bağdırğın ünus-
lularası eyemlenicilerinde yile canlı
tangdı vardı. Fakat onu bile iste-
ye ezen, vücudu üzerinde gidin
gelen buldözleri kullananları yar-
gıya çıkmadı. İsrail ordusu bu-
nun bir kaza olduğı sonucuna
vardı. Medya organlarının çoğı
ise bu katliamı görmezden geldi:
Rachel Corrie ölmeye gitmişti.

topraklara gözümü diktim di-yordu. Ama üzerinde yaşamak için değil, gömülmek için. Niha-yetinde sokak ortasında ense-sinden vurup katlettiler onu: Hrant Dink ölmeye kalmıştı.

Dünyaca ünlü piyanist Fazıl Say ise babasından öğrendiği-maye göre yılın ancak 25 günü-nün ülkesinde geçirebiliyormuş, geri kalan hayatında sürekli yol-larda, yolculuklarda, konserle-rde, kayıtlardaymiş. Bu gidip gel-meler arasında ülkesinin sorun-larını tarihsel, sosyolojik, siyasi veya felsefi açıdan hangi derin-likte değerlendirmeye olanağı bu-lunduğu bilinemez. Ama Türki-ye hayalinin bittiğine ve 'İslam-cıların kazandığına' hükmetti ve kızını da alarak ülkesini terk edebileceğini belirtti.

Farklılıklara tahammülü olmayan, salt kendi benzerleriyle bir arada yaşamakla 'kazanacağını' varsayan bir sanatçı ülkesinden gidebilir de, ülkesinde kalabilir de. Ama gitmek için de kalmak için de bazı bedeller beklemektedir onu. Hepimizi.

Sadece kendi konforunuza ve tatmininizi sağlamak gibi bir niyete sahipseniz gitmek de kalmak da sizin için hayati bir mesele olmayacaktır. Nihayetinde hayatta başkalarının -size benzemeyenlerin- hakkı adına mücadele etmeyi göke almak gibi bir gayeliniz de yoksa: Adalet, hak hukuk gibi kavramların kıymetini anlamanız kolay değildir. Tabii farklı olanı düşmanlaştırmaktan daha başka benimsenmeyecek bir tutum da kalmaz size. Biz ve onlar olur hayat sizin için. Burası ve orası olur. Kolayca.

'Biz' olmayınca gideceksinizdir. Kalmak içsine ancak 'onlar' olmamalıdır. Böylesi-ne bölen, parçalayan bir algıyla aidiyet hissetmek kolay midir, zor mudur, bilmiyoruz. Bir toprak parçasını, yılda 25 gün yaşasanız da kendinize ait hissedebilirsiniz. Ama: Bir yerli salt kendinize ait zannederseniz, onu sizden farklı olanlarla paylaşmak zorlanabilirsiniz. Önemli olan kendinizi o toprağa ait hissetmektr belki de. O vakit, Fazıl Say'ın farklı kültür-lere ve yaşam tarzlarına sahip kişilerin benimsediği birlikte aynı toprağı kendisideğini fark ede-bilir. (Hrant Dink'in onca tehdi-de ve iftira ya rağmen kalma-sının ne anlama geldiğini biraz da buralarda aramalyız.)

Sürgünde sıla hasretiyle
gözlerini yummuş, ölmeye gitmiş
bir başka sanatçı, Nazım
Hikmet'in ölümünden bir yıl
kadın önce yazdığı şu dizelerle
bitireyim yazıyı.
bütün kapılar kapalı inik bütün
perdeler
nerdeler nerdeler nerdeler
gidilmeyen gelinmeyen bir
yerlerde
dilsizler fısıldıyor şağırlara
uzaktan çok uzaktan
bakışın gövleri yok koşunun
ayakları
yuruldum kovalanamazı ko-
valamaktaki
bir çiğane iceyim.

BEDEL ÖDEYENLER

Hrant Dink bir vicdan savaşıydı. Hayatında kimseye şiddet ve saldırganlık uygulamamış, aksine, sürekli kendisini acımasızca yargılayanlara karşı sabırlı, hoşgörüli ve yumuşak davranmıştı. O kadar ki, başlangıçta onu Ermeni olduğu için düşman ilan edenler, onunla birkaç dakika muhabbet ettikten sonra yargılarını değiştiriyorlardı.

İnsanları değerlendirdirirken kimliklerine göre hüküm vermez, hakkaniyet ölçüsünü kurardır vicdan terazisinde. Bu uğurda kimli zaman diaspora Ermenileriyle, kimli zaman soykırım tasasını inki edenleriniz suç işlediğine hükmeden Fransa'yla çatışmayı bile göze aldınız. Kastetmediği bir cümle yüzünden hakkında dava açıldığında durmaksızın tehdit aldı, aşağılandı, hain ilan edildi. Öylesine büyük iftirlara uğramıştı ki, onun marifet kaldığı hakkıslıklardan birazını yaşayan birçok kişi sıkı caktan çekip giderdi bu topraklardan.

Zaten ona da git dediler. Nankörlük etme, ekmeğini yediğin millete sövme dediler. Ya sev ya terk et dediler. Gitmeyeceğim diye çıktı kameraların önüne. Konuşurken içine doğru akıtyordu göz yaşlarını. Burnu kızarmış, sesi titriyordu. Evet ben bu

MARAŞ OLAYLARIYLA ANILAN ÖKKEŞ ŞENDİLLER:

Hasan Fehmi Güneş 'talimatı' Türkes verdi' dememiz için baskı yaptı

ÖNDER
DELİĞÖZ

Önce 19 Aralık 1978 akşamı Kırm Türklerin Sovyetlerin elinden kurtuluşunu anlatan 'Güneş Ne Zaman Doğacak?' adlı filmi gösteren Çiçek Sineması bombalandı. Sağ görüşlü seyircilerden biri ağır yedi kişi yaralanmıştı. Kardeş kardeş kurdurma planı bununla sınırlı kalmadı. Alevi-Sünni gerilimi üzerine kurulan senaryo bombalamadan iki gün sonra Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (Töb-Der) üyesi iki solcu öğretmenin öldürülmesiyle devam etti. Kargaşa sevdalılarına bu da yetmemişti. Henüz halk birbirinin kafasını yarmamıştı çünkü. İsteklerine, bu iki öğretmenin cenazelerinin kaldırılması sırasında ulaştılar. Fısıltı gazetesinin büyük iş görmesiyle binlerce kişi sokaklara döküldü, aralarına nifak sokulan hemşerileriyle kavgaya etmek için. Tanıklara göre 300'ün üzerinde, resmi rakamlara göre 111 kişi hayatını yitirdi, binlerce kişi yaralandı, yedi gün süren bu olaylarda. Evler, işyerleri, araçlar tahrip edildi. Akıl almaz derecede büyüyen olaylar sonrasında 26 Aralık günü 13 ilde birden sıkıyönetim ilan edildi. Ardından tutuklamalar, yargılamalar, hesaplaşmalar ve 12 Eylül askeri darbesi.

Olayların üzerinden 29 yıl geçmesine rağmen sır perdesi halen aralanmış değil. Kahramanmaraş'ın altını üstüne getiren olaylarla ilgili zaman içerisinde yeni bilgiler, belgeler, iddialar ortaya çıkıyor. Son olarak geçtiğimiz yıl dönemin başkanı Bülent Ecevit'in kasasından 'Çok ciddi bir kaynaktan gelmiştir. Değerlendirilmelidir.' ibareli gizli bir belge çıktı. Maraş olaylarının bir numaralı sanığı olarak tanınan ve hakkında açılan yüzün üzerinde davadan beraat eden Ökkes Şendiller ve 78'liler Derneği Başkanı Ruşen Sümbüloğlu ile tüm yaşananların, 29 yılda ortaya atılan iddiaları konuştuk.

MARAŞ OLAYLARI EMPERYALİST OYUNU

Her iki taraf da Maraş olaylarının kışkırtılmasında dış güçlerin etkisine dikkat çekiyor. Olayların sebebinin emperyalizmin karmasık ilişkilerinin Türkiye'ye uzanan kolları olarak gösteren Sümbüloğlu, "Sadece Maraş olaylarından değil, Türkiye'de yaşanan Alevi-Sünni kışkırtılmasının tanımını yapan bütün olayların gerisinde bu ilişkinin yattığını biliyoruz." şeklinde konuşuyor. Bu gerçeğin ortaya çıkması için büyük bedeller ödediklerini belirterek sözlerini şöyle sürdürüyor: "Sanki bir sağ sol kavgası varmış, Alevi-Sünni kavgası varmış gibi gösterdiler. Oysa özünde yatan şey o derin ilişkinin tüm Türkiye'deki işbirlikçileriyle yaratmış oldukları katliamlardı." Olaylarda dış mihrakların rol oynadığını vurgulayan Şendiller, eski İzmir Belediye Başkanı Burhan Özfatura'nın Türkiye'de bulunmuş Amerikalı bir banyon gönüllüsü ile ilgili anlatımlarını örnek gösteriyor. Zaman Gazetesi'nin 25 Kasım 1990 tarihli sayısında sürmüşetten yayımlanan 'Vahşeti biz tezgahladık' başlıklı habere görüşlerine yer verilen Özfatura, Şendiller'de tanıştığı Amerika vatandaşının kendisine anlatımlarını şöyle aktarıyor: "Vazifemiz icabı aileler arasında gidip unutulmuş düşmanlıklar, kan davası ve mezhep ayrılıklarını körükliyorduk. Böylece huzuru bozduk. Sivas ve çevresinde olaylar başladı. Pek çok masum, çocuk ve kadınların ölümüne sebep olduk. Daha sonra yaptığımız işin korkunçluğu ve iğrendiğinden vicdan azabı duydum ve ülkeyi terk ettim."

HASAN FEHİMİ GÜNEŞ BASKI YAPTI

Aydınlık Gazetesi, sıcak günlerin yaşandığı dönemde Ökkes Şendiller'in sinemadaki patlaması sonrası Ankara'ya arayarak olayları rapor ettiğine dair bir haber yayımladı. Muhabiri olduğu Çağın Dergisi ve Hergün Gazetesi'ni aradığını söyleyen Şendiller için arama başlatmış bu haber üzerine, "Sıkıyönetim olmasaydı yakanamazdım." diyen Şendiller'in sıkıyöne-

İsviçre'de tanıştığı bir Amerikalının eski İzmir Belediye Başkanı Burhan Özfatura'ya anlattıkları, Kahramanmaraş'ta yerli bir eden çatışmaları tertipleyen güçler hakkında bilgi veriyor. Zaman Gazetesi'nin 25. 11. 1990 tarihli sayısında konuşan Özfatura, sözde barış gönüllüsü ve ekibinin askeri darbe öncesi Sivas ve çevre ilerde halkı birbirine düşürmek için neler yaptıklarını açıkça anlatıyor.

78'LİLER, ORTAK PANEL ÇAĞRISINI REDDEDİYOR

Ökkes Şendiller, Maraş olaylarının açıklığa kavuşması için 78'liler Derneği'ne ortak hareket etme çağrısında bulunuyor. Panelist olarak kendisinin yanı sıra Hasan Fehmi Güneş, Gabris Altınay ve solcu öğretmenlerin öldürülmesinde Devrimci Savas Örgütü adına silah kullandığı iddia edilen Hamit Kapan'ın çağrılmasını istiyor. "Bu işin sağıcı solcusu yok. Tartışalım." diyor. Ruşen Sümbüloğlu nun bu çağrıya yanıtı ise oldukça sert: "Böyle bir çağrıyı hoş karşılamak mümkün değil. Yaptıklarının hesabını vermemiş bir insan. Sosyalistlere karşı önyargılı yaklaşım tarzının en açık göstergesidir Ökkes Şendiller'in milletvekili olması, Meclis'e gitmesi. Ama onun açığı çıkması, onun gibilerin yaptıklarının ortaya çıkması boynumuzun borcu."

time güvenmesinin sebebinin iskeneden kurtulma çabası olarak gösteriyor. Kendisini aramak için Ankara'dan özel bir ekibin geldiğini ileri süren Şendiller, yasadıklarını şöyle anlatıyor: "Pol-Der'in işkencesini biliyordum. Sıkıyönetim var diye kendim gelip teslim oldum. Fakat sıkıyönetim beni bu özel ekibe teslim etti. Tam 33 gün sonra Maraş'a döndüm. Ankara'da elektrikli iskeneciler, Filistin askısı ve anlatılmaktan hicap ettiğim her türlü iskeneciyi gördüm." İskence sırasında "Olayları başlatmak için Türkiye'ten talimat aldığımızı söyleyeceksiniz. Gerisine kaşınmayacaksınız." demesi için baskı yapılmış. Bu noktada çok konuşulacak bir iddiayı dile getiriyor. Dönemin İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, bizzat sorgulamaya katılmış ve aynı baskıyı yapmış. Bakanın böyle bir istekte bulunma sebebinin şöyle açıklıyor: "Olayların yasadığı dönemin İçişleri Bakanı İrfan Özyayın, 'Olayları sol başlattı.' deyince hükümet telaşa kapıldı. Yerine Güneş getirildi. Sağ çıkardı demek için ne yapabiliriz çabası içerisinde girdiler."

BELGEYİ SAKLAYAN ECEVİT'E TEPKİ

Hasan Ökkes Şendiller hem de Ruşen Sümbüloğlu, farklı bakış açılarıyla olsa da, dönemin başbakanı Bülent Ecevit'in kendisine ulaştırılan belgeyi yıllarca kasasında saklamasına tepki gösteriyor. Bütün Türkiye'yi ilgilendiren bir belgenin yıllarca bir kasada kilitli kalmasını anlayamadığını söyleyen Şendiller tepkisini

Kanlı Maraş olaylarının üzerinden tam 29 yıl geçti. Halkı kimin kışkırtıp, sokağa döktüğü hakkında pek çok iddia ortaya atıldı yıllarca. Tarafların uzlaştığı tek nokta ise dış mihrakların, emperyalist odakların şehre uzanan kirli parmağı.

ECEVİT'İN SAKLADIĞI BELGEDEKİ İDDİALAR

"CHP, iktidarı devraldıktan sonra vuku bulan büyük olayların (Malatya, Sivas ve Kahramanmaraş) çıkacağına dair 1-2 ay evelinden haber vermediğinden yüzlerce vatandaşımızın can ve mal kaybına sebebiyet vermişlerdir. Önceden haber vermek bir tarafa, olayın yaratılmasında en etkin rolü oynamışlardır. Nitekim Kahramanmaraş olayı MİT ten (...) (...) (...) (...) in müsterek planlamaları ile çıkarılmıştır. (...) Türkes, oraya (...) in tavassutıyla (...) in tayin ettirerek güney bölgesini ele geçirmiş ve Kahramanmaraş olayını rahatlıkla tertip ettirmiştir. (...) Kurulan sıkıyönetim mahkemelerine sağa ait raporların verilmemesi, sadece sola ait raporların verilmesi hususunda Türkes, MİT teki elemanlarına talimat vermiştir."

'ASIL SOL ÖRGÜT DOSYALARI GİZLENDİ'

Ökkes Şendiller, olaylar sonrası 'sağların dosyaları saklandı' iddiasının aksine Adana Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yapılan yargılamalarda özellikle solun gizlendiğini ileri sürüyor. Bu durumun 12 Eylül ihtilaline kadar devam ettiğini belirten Şendiller, şunları söylüyor: "12 Eylül öncesi Adana sıkıyönetim 2 numaralı mahkemesinde 800 kişi yargılanmış, 8.8.1980 tarihinde karar verdi. 1983'te askeri Yargıtay onayladı. Fakat bunun içerisinde sol örgütlerin hiç adı yok. Burada Ermeni Gabris Altınay'ın (Altınoglu) başında olduğu Devrimci Halkın Birliği yok. Halkın Kurtuluş Örgütü yok. Fraksiyon ayrılığı nedeniyle solu öğretmenleri öldürüyor olayları tertipleyen Devrimci Savas Örgütü yok. O zaman Apocular olarak bilinen PKK'nın o zamanki Kürtçü örgütü yok. Töb-Der, Pol-Der yok. Bu da gösteriyor ki belgede geçen sağıların dosyası gizlendi iddiası yalandır." İddiasına destek olarak da 12 Eylül sonrası Maraş olaylarında adı geçen altı sol örgütü ilgili açılan dava ve alınan kararları örnek gösteriyor. Başta Devrimci Halkın Birliği örgütünün başında bulunan Gabris Altınay'ın idam cezası aldığını belirterek diğer sol örgütlerle ilgili şu bilgileri sıralıyor: "Dev Savas Örgütü, iki öğretmenin öldürülmesi suçundan idam cezası aldı. Halkın Kurtuluş Örgütü, Apocular, ayrıca Töb-Der ve Pol-Der üyesi birçok militan Adana Askeri Mahkemesi'nde ceza aldı." o.deltigöz@zaman.com.tr

SARKOZY

Biraz Superman, biraz Napolyon, bolca Frankofon

ALİ
ÇİMEN
FOTOĞRAF
REUTERS

Bir 'Küçük Onbaşılı'; Napolyonları vardı. Tüm bir ulusu 'özgürlük, eşitlik, kardeşlik' diye rek dünya imparatorluğu ülküsü ile peşine tak-
tı. Ta ki, kendisinden bir asır sonra Hitler'in de bin yıl sürecek III. Reich hevesini kursağında bırakacak olan 'General Kıs' ile Rusya steplerinde karşılaşıncaya kadar; İngiliz Kanalı'nın soğuk sularından Akdeniz'e, Mısır'dan İtalya'ya varıncaya dek zafer peşinde koştu. General Kıs, onu ve askerlerini darmadağın etti. Rusya seferi Napolyon efsanesini bitirdi. Ve Fransızlar o andan itibaren karizmatik liderlik kavramı ile vedalaşmış, kendi kabuklarına kapandılar. Gel zaman git zaman, diğer milletlerin gözünde, 'Bildikleri' halde inat edip konuşmadıkları iddia edilen İngilizcileri ile anılan, 'Avrupa'nın kibirlili zenginlerinden bir zengin' olmaktan başka özellikleri olmayan ve Fransız İhtilali'nin gururu mirasını yiyip tüketmekten başka bir şey yapmayan, 'ağız var dili yok' bir ulus haline gelmişlerdi... Ki, kısa boylu, kara yağız; ama bir o kadar da salon adamı bir yiğit çıkp, 'Eheheyt be! Durun bakalım daha ölmedik!' narsıyla elini masaya vurdu. O an bu andır, tüm dünya kamuoyu şaşkınlıkla Yeni Napolyon ve 'Superman' olarak anılan, cumhurbaşkanı seçildiğinden bu yana çat oradan pat buradan çıkan bu adamı; Fransızların Napolyon ve Renault'dan sonra dünyaya sunduğu yeni markayı; Nicolas Sarkozy'yi konuşuyor.

Peki, 'Türkler benim cesedimi çığnemedi AB'ye giremez uleyn!' politikası ile Avrupa sokaklarında racon keserek haklı 'sempatimiz' kazanan, bir süre önce ziyaret ettiği

eski sömürgeleri Cezayir'de, 'Gelin canlar bir olalım, sömürgecilik geçmişimizi unutup, bu işi tarihcilere bırakalım' ayığı ile 'soykırım yaptınız, tanıyın!' denilerek kafasında boza pişirilen bizleri şaşırtan, uçan ve kaçan her şeye musallat olarak bir şekilde dünya gündeminde kalan ve Rusya Devlet Başkanı Putin'in bile karizmasını geride bırakan bu adam kim?

Ailesi Macar göçmeni. 1955'te Kızıl Ordu'nun Macaristan'a girmesi ile soluğu Almanya üzerinden Fransa'da alıyorlar. Böylelikle Nicolas da belki Sibirya'daki bir toplama kampında hayata gözlerini açmaktan sıyrılıyor. Derken baba Sarkozy, bir süre lejyoner olarak Cezayir'de, ileride oğlunun 'üzüntülerini' dile getireceği işler yaptıktan sonra 1970'lere kadar 'vatsansız' statüsü ile yaşayacağı Paris'e dönüyor. Sarkozy'nin validesi, anne tarafından İspanya'daki engizisyon baskısından kaçarak Osmanlı şefkatine sığınan ve Selanik yakınlarına yerleştirilen Yahudilere dayanan Andree Mallah ile tanışıyor. İlk görüşte aşk, mutlu son ve Nicolas'ın doğumu...

80'lerin arabesk Türkiye ortamlarını andırır bir fotoğraf; evi terk eden baba, çocuğuna bakan fedakar anne, de Gaulcu bir büyükbaba, yokluk içinde geçen bir çocukluk, boyunun kısalığından dolayı (1.65'lik boyu ile Napolyon'dan da kısa!) sürekli sarakaya alınan küçük bir bünye ve ileride bu günleri anarken; 'Bugün ben ni ben yapan ne varsa, çocukluğumda yaşadığım ezikliklerin bir özeti'dir' diyecek olan post-modern bir 'Frankafon Emrah'. Sarkozy, politikacı olarak da bir fenomen. Ya sevilir ya da nefret edilir. Kimilerine göre 'Sarko', Fransa'yı kurtaracak tek adam. Kimilerine göre ise ülkenin başına gelen en büyük felaket. Sözelimi Fransa'nın önde gelen simalarından eski tenis yıldızı Yannick Noah, 'Fazil Say Sendromu'na yakalanmış olsa gerek, Sarkozy'nin başkan seçilmesi durumunda ülkeyi terk edeceğini açıklamıştı. Her ne

kadar bazıları öyle iddia etse de Sarkozy, Fransız siyasetine parasütle inmiş değil. Avukatlık eğitimi almış olsa da; politika, yaptığı iki evliliğe ve sayısız sevgilisine rağmen, her daim ilk aşkı olmayı başardı. Henüz 19 yaşındayken Fransız muhafazakârlarının siyasi kampanyalarında cirit atıyordu. 1983'te, 28'inde Neuilly-sur-Seine'in belediye başkanlığına seçildi. Sonra ikinci eşi olacak olan, 27 yaşındaki Sorbonne mezunu piyanist, model ve halkla ilişkiler uzmanı Cécilia Ciganer Albeniz ile tanıştı. 1988'de ise mecliste milletvekili kartviziti taşımaya başlamıştı bile. 1993'te yasak aşkını legal sahaya taşıdı; kendisi ilk eşini, Cécilia da kocasını terk etti ve 1996'da ikili evlendi. Bu evlilik ise kısa bir süre önce sonuçlandı. Sarkozy bu aralar, eski top model ve şarkıcı 39 yaşındaki Carla Bruni ile birlikte. Ve medya da peşlerinde.

Evet, dünyanın gözü şu günlerde üzerinde, doğru. Ama medya onu yeni keşfediyor değil. Henüz 1993'te belediye başkanı iken, üzerine bağladığı bombayla bir hemşirelik okulundakileri rehin alan teröristi döktüğü dilterle ikna ettiğinde, medyanın ilgisini doyaya tatmıştı. Verdigi o poz, halen zihinlerde. Okulun kapısından kucağındaki çocukla çıkan Sarkozy... Zaten bu görüntü de, Fransızlar tarafından 'Zamanımıza damga vuran anlar' sıralamasına sokulmuş, yiğidin hakkı verilmişti. Allah için o da medya için inanılmaz bir malzeme vermişti; genç, atletik, sabırlı, risk almayı seven bir savaşçı. E daha ne olundu? Daha o günlerde medyada kullanılan sıfat da, günümüze ışık tutuyordu adeta: 'Napolyonik'.

Bu aksiyon sahnesinden bir yıl sonra iktidar çemesinden yudumlamaya başladı Sarkozy; maliye bakan yardımcısı olmuştu. Ama 90'lı yılların ikinci yarısında kabinde kendisine yer bulamıyordu. Tartışılmaz enerjisini, en büyük merkez sağ partisi UMP'nin içindeki pozisyonunu tahkim etmeye kanallı

etti. 2002'de cumhurbaşkanı seçilen Jacques Chirac'ın, Sarko'yu içişleri bakanı olarak atmasıyla birlikte, hani nasıl derler, Fransa için artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak; Fransa, Sarkozy'li sabahlara uyanmaya alışacaktı. İlk iş olarak otoyollarda sürat yapanları hizaya getirmeye soyunan Sarkozy, bir süre sonra maliye bakanlığına getirildi. Bu arada bir numaralı koltuğa oturma isteğini hiçbir zaman saktırmıyordu. Öyle ki, France 2 kanalındaki bir programda kendisine yöneltilen, 'Sabahları tıraş olurken kendinizi Fransa cumhurbaşkanı olarak hayal ediyor musunuz?' şeklindeki soruya, 'Sadece tıraş olurken değil...' şeklinde cevap vermişti.

Dünyanın Sarko gerçeği ile tanışması ise daha çok, ikinci kez içişleri bakanlığı koltuğuna oturmasıyla oldu. Paris'in göçmen banliyölerinde çıkan ayaklanmalara karşı takındığı sert tutum ve ayaklanan göçmen çocuklarını 'caputcu sürüsü' şeklinde tanımlaması ses getirmekle birlikte, bu tutumu ile Fransızlara, 'İşte aradığınız lider benim; sert, kararlı ve dobra...' şeklinde göz kırpyordu.

Aşı tuttu ve Nicolas Sarkozy, 16 Mayıs 2007'de, Fransız cumhuriyetçi hükümetlerinin 23. ve aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı sonrası doğmuş olan ilk Fransa cumhurbaşkanı oldu. Seçim sonuçlarının hemen ardından yaptığı konuşması adeta bugünkü baş döndüren performansına ışık tutuyordu: Fransa, geçmişin fikirleri, alışkanlıkları ve davranışları ile yolunu ayırmaya karar verdi. Artık çalışma, oturma, liyakat ve ulusa saygı gibi değerlerin restore edilmesi zamanı geldi.'

a.cimen@zaman.com.tr

'Sarkozy, çağımızın Napolyon'u'

Gerard Grunberg (Düşünce Merkezi CEVIPOF Direktör Yardımcısı, Paris): Gerçek bir Fransız. Tek adam olma isteği, her şeyi kendi yapmaya çalışması ile Napolyon'u andırıyor. Çağımızın Napolyon'u da diyebiliriz. Diğer cumhurbaşkanlarının aksine halkla bire bir teması seviyor. Bu da karizmasını güçlendiren bir etken. Avrupa Anayasası gibi teknik tartışmalar umurunda değil. O, Fransa'nın AB'nin merkez gücü olmasını istiyor. De Gaulcu çizginin aksine Amerika ile yakın ilişki içerisinde. Amerikan modelini seviyor. 'Çalışın, para kazanın, zengin olun' kafasında bir siyasetçi. Türkiye karşılığı ise Fransızların 'her şeyin sınırlarını çizme' takitiyle ilgili. Avrupa'nın, Avrupalılığın sınırlarının çizilmesi konusunda kararlı.

Amerikan şapkalı siyasetçi

Jacqueline Gehring (Politik bilimi, Berkeley Üniversitesi): Seleflerinden çok farklı; dinamik, genç ve sözünü esirgemiyor. Politikaları şaşırtıyor. Bir eli ile göçmenlere karşı sert politikalar takip ederken, diğer yandan kabinesinde göçmenlere yer verip, ülkedeki 'cehennem' önem verdiğini gösteren icraatlar yapıyor. Napolyon demek abartılı olabilir, çünkü en azından dünyayı fethetmiş değil! Dünyayı değiştirmekten ziyade, Fransa'yı değiştirmeye kararlı görünüyor. Fransız ekonomisini düzelterek, ülkeyi daha da sözü dinlenir bir konuma oturtmak istiyor. Özellikle AB içerisinde, Amerikan modeline yakın, Amerikan şapkalı, farklı bir Fransız siyasetçisi.

0212 • 216 03 11 pbx

Bayram mutluluğu...

Tadıyla tuzuyla

Nevin Halıcı

Büyük şehirlerde olmasa da bayramlar, Anadolu'da aşağı yukarı aynı şekilde uygulanıyor. Kurban Bayramı'nızı kutlarken bir kurban kavurması ile sofralarınızı tatlandırmanızı diliyorum.

Aralık ayında üç gün ara ile iki mutlu olayı yaşıyoruz. İlki 17 Aralık'ta bizi daha derin ve daha yüce düşüncelere ulaştıran ve Hz. Mevlânâ'nın "Düğün Gecesi" olarak tanımladığı Şeb-i Arus; ikincisi 20-23 Aralık tarihleri arasında kutlayacağımız Kurban Bayramı... Karşılıklı ilişkilerin ve sosyal dayanışmanın, sevgi ve saygının yoğunlaşacağı, en güzel boyutlara ulaşacağı günler, bu günler... Arkasından yeni bir yılı karşılıyoruz... Sizlere bu güzel günleri yaşamamanın sevinci içinde "merhabalar" diyor, her gününüzün bayram tadında geçmesini diliyorum sevgili okuyucularım...

Bayram denince akla önce çocukluk yılları gelir... Herkesin anne babasıyla hiçbir sorumluluk taşımadan sadece mutluluğu yaşadığı güzel dönemler... Yeni alınan elbiseleri, ayakkabıları başucumuza koyarak sabahladığımız geceler. Bayram için alınan şekerlere, yapılan tatlılara kavuşacağımız sabahlar, el öpüp alacağımız bahşişler ve bayramın bilinen bütün güzellikleri...

Bayramlar eskiden her evde günlerce önceden hazırlıklar yapılarak karşılanırdı. Bayram alışverişleri yapılırken yardıma muhtaç komşuların da ihtiyaçları görülmüştü. Bayramlarda en güzel yemekler ve tatlılar hazırlanırdı. Kurban Bayramı'nda sadece tatlı yapılmırdı; çünkü dört gün et yenilekti... Bayram sabahı erkekler bayram namazı için camiye

KURBAN KAVURMASI

MALZEME:

- 500 gram koyun butu eti
- 100 gram kuyruk (kuyruk sevmeyenler 1 yemek kaşığı sade yağ kullanabilir)
- 1 çay kaşığı karabiber
- 1 çay kaşığı kekik
- ½ çay kaşığı tarcin
- Yeterince tuz

Beraberinde

- Sumaklı soğan pıyazı
- Ayran

gider, dönişte eller öpülerek bayramlaşıldı. Kurban Bayramı'nda kurbanın eti ve ciğerleriyle yapılan kahvaltının ardından bayramların vazgeçilmez tatlısı cevizli baklava hem yemek sofrasını tatlandırır hem de konuklara ikram edilirdi. Kahve ve çeşitli lokumlar, şekerler ikramı tamamlardı.

Bayramlarda ailede nisanlı gençler varsa karşılıklı hediyeleşme yapılırdı. Nisanlı genç kıza erkek tarafı bir koç gönderirdi. Koç tellenir, pullanır, süslenir, erkek tarafı varlıklı ise koçun boynuzlarına altın bilezikler de takılırdı.

Günümüzde eski bayramların kalmadığı gibi görüşler öne sürülüyor. Büyük şehirlerde olmasa da, bayramlar, Anadolu'da aşağı yukarı aynı şekilde uygulanıyor ve aynı tatlar ve güzellikler yaşamaya devam ediyor.

Kurban Bayramı'nızı kutlarken bir kurban kavurması ile sofralarınızı tatlandırmanızı diliyorum. Sağlık ve sevgiyle kalın...

KURBAN KAVURMASI

Yapılışı: Eti ve kuyruğu yıka, süzdür, kuşbaşı doğra. Tencereye önce kuyrukları koy, ateş üzerinde, yağını verince eti koy. Orta ateşte arada bir karıştırarak etler bıraktığı suyu çekince tuz ve baharatını at, karıştırarak on dakika daha pişir. Tabaga düzenle. sofraya çıkar.

Ürün Ürün Ürün

GIYECEK

Üç al iki öde

Marks&Spencer atkı, bere ve eldivenleriyle tamamlamak isteyen çocuklara '3 Al 2 Öde kampanyası'nı sunuyor. Sonbahar-kış koleksiyonundaki çocuk ve bebek giyim ürünlerinde %30'a varan indirim yapan markanın kampanyası 31 Aralık'a kadar devam edecek.

TEMİZLİK

E vitaminli mendil

E vitaminli losyonlu Selpak Sensitive, Piyale Madra'nın özgülün çizgiyle hayata geçti. Pratik kullanımlı ürün, artık hapşırırken bizi mermimizde sağlayacak.

TEKNOLOJİ

Her şey uyumlu müzik seti

Bluetooth araç kiti Parrot, mobil teknolojisini müziğe yansıtıyor. 4 saatte fazla kesintisiz müzik keyfi sunabilen sarı edilebilir pili, 6W gücünde stereo ses veren Class-D amfisi ve iki geniş bantlı hoparlörleri ile Parrot Party, her teknolojiye alete uyumlu.

HEDİYE

Evinizdeki güzellik

Karaca Mozaik serisi, el işçiliği ve sanatın birleşimini, renk ve ışığın en güzel yansımalarını içinde barındırıyor. Porselen, çatal, bıçak ve tencerelerden oluşan binlerce ürün arasında mozaik koleksiyonu da hediyeye için iyi bir alternatif.

SAĞLIK

Yüksek ateşi bantlayın

"StopFever-Cooling Patch Ateş Düşürücü Hidrojel Bantlar" Türkiye'de de satılmaya başladı. Küçük çocuklarda ciddi sağlık sorunlarına sebep olan yüksek ateşin süratle düşürülmesini sağlayan bant, alın bölgesine yapıştırılması suretiyle pratik bir çözüm sağlıyor. Ürün ayrıca baş, diş ve kas ağrılarında da ağırlı bölgeye uygulanabiliyor.

		Feza Gazetecilik A.Ş. adına Sahibi ALİ ARKABUT Genel Yayın Müdürü EKREM DUMANLI	
Genel Yayın Editörü NİHAL BENGİSÜ KARACA Görsel Yönetim FEVZİ YAZICI Sayfa Tasarım MUSTAFA SAĞLAM ALİ YAĞMUR Editörler MUSA GÜNER H. SALİH ZENGİN Yayın Türü: Yerel Süreli Baskı: Feza Gazetecilik A.Ş.		Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi ALİ OĞABASI Reklam Grup Başkanı HAKAN ÖRKEN Reklam Grup Başkan Yardımcısı YALCIN ÇINAR Reklam Satış Yöneticisi HÜSEYİN BELLİ E-posta: hbelli@zaman.com.tr Tel: 0212 454 82 06 Yönetim Yeri Zaman Binası 34194 Yenibosna, İstanbul TEL: 0212 - 454 1 454 Faks: 0212 454 14 83 www.zaman.com.tr pazar@zaman.com.tr	

ÇOCUKLUĞUN İKİ YENİ TADI YENİDEN RAFLARDA

Çocukluğumuzu tatlandıran helvaları unutmak mümkün mü? Anadolu kültüründe çok köklü bir geleneğe sahip olan helva öyle ki hayatın her anını tatlandıracak bir sembol hükmündedir. Doğumlarda, yeni ev alındığında, yeni iş kurulduğunda, askere gidişinde, gurbetten dönüldüğünde, hastalık atlattığında, yağmur duasında, ölümlerde helva adeta bir bayrak işlevi görür.

Baklavacı Güllüoğlu Faruk Güllü, Lalin markasıyla çıkardığı helva ve reçellerle, o kaybettikleri çocuk su tatları yeniden kavuşmamız için kolları sıvamış. Lokum, helva, baklava gibi tatların 15. yy'da Osmanlı mutfağı aşçıların çıkardığı lezzetler olduğunu söyleyen Faruk Güllü, usta-çırak ilişkisini belirleyen ahlık mantığını yürütmeyi için Türk kültürünün erime yoluna girdiğini belirtiyor. Helva sektörünün muammaha bir deniz olduğunu söyleyen Güllü, elle yaptıkları

Lalin Helvaları'nın ihracatını ise 15 ülkeye ulaştırmış. Doğrusunu söylemek gerekirse birçokumuzun adından ve lezzetinden belki haberdar bile olmadığımız en farklı helva çeşidi, tadılmak için sizi bekliyor. Mesela kuru meyveler kullanarak yapılan helva kadar cappuccino'lu, fıstıklı ve parça çikolatalı helvalar da tadabileceğiniz ilginç lezzetlerden. Antep'in meşhur toz fıstığıyla yoğrulmuş helvasını da mutlaka denemenizi tavsiye ediyoruz. Güllü "Karşık meyveli helvayı Rusya ve Ukrayna'ya, cappuccino'lu helvayı ise en çok Balkanlar'a satıyoruz. Bunun yanında Hindistan cevizli, ballı-bademli, kakaolu, portakallı, limonlu, sade ve kükrek helvası çeşitlerimiz var." diyor.

Dokuz ay önce Lalin markasıyla reçel üretimine de başlayan Baklavacı Güllüoğlu, müşterilerini yıllardır hasret kaldığı anne reçelinin tadını kendi ürünlerinde bulduklarını belirtiyor. "Hanımlar özellikle en büyük rakibimiz; ama en büyük müşterilerimiz de onlar. Bir hanım reçeli be-

ğenmiyorsa annesinden gördüğü sanatı evde yapmaya başlıyor." diyor Faruk Güllü, meyvesinden işlemesine kadar tamamen el işçiliği ile yaptıkları reçellerin içerisinde de çok az katkı maddesi olduğunu söylüyor. İncir, gül, ayva, portakal, kayısı, çilek, vişne, kurbumu, ahududu ve böğürtlen çeşidi bulunan Lalin Reçelleri'nden kuşburnu ve gül çeşidini en çok Japonlar tercih ediyor. 6 bin metrekarelik alanda helva, reçel ve 35 çeşit lokum imal eden Faruk Güllü, "En hayret edilecek ülke Azerbaycan. Çünkü evde reçel yapma kültürü çok fazla. Marketten reçel alma kültürü yok onlarda. Hiç satılmaz derken ciddi bir reçel satışı oluyor." diyor. Çocukların önüne iyi helva ve reçel koymadığımız ve reklamları yapmadığımız için çocukların bunları yemediğini ifade eden Güllü, ürettiklerini ürünleri de ilkin çocuklarına tattığını ve onların tepkilerine göre hareket ettiğini söylüyor. Size de helva ve reçelle tekrar tanışmak kalıyor. sonrandangurme@zaman.com.tr

Çocukluğumuzda yediğimiz helva ve reçelin tadını yeniden raflara taşıyan Baklavacı Güllüoğlu Faruk Güllü, envai çeşit ürünlerle doyumsuz bir lezzet sunuyor. Söylemesi bizden, yemesi sizden...

CR-V frene kendi basıyor

Çarpışma durumlarını öngörerek otomatik olarak frenleme yapmayı sağlayan CMBS yani çarpışma hafifletici fren sistemi yeni CR-V'lerin donanımına eklendi. Sistem özellikle trafığın ani durmasından kaynaklanan çarpışmaların riskini azaltıyor. Sistem üç aşamalı çalışıyor. Birinci aşamada öndeki araçla çarpışma riski söz konusu olduğunda sesli uyarı ve ekranda fren mesajı görüntüleniyor. İkinci aşamada iki araç arasındaki mesafenin azalmaya devam etmesi halinde, sistem hafifçe frene basıyor ve elektrikli motor, sürücü emniyet kemeri için üç kez hafifçe çekerek sürücüyü fiziksel olarak uyarıyor. Çarpışmanın kaçınılmaz olduğunun belirlenmesi halinde emniyet kemeri sıkışıyor ve frene kuvvetli basınç uygulanıyor.

Geçen yıl trafığe çıkan otomobiller arasında 77 binden fazlası otomatik şanzımanlı oldu. Yani bu kadar tüketici, sürüşü daha rahat olduğu ve şehir içinde daha kolay kullanıldığı için otomatik modelleri tercih etti. Bu rakamın yıldan yıla artması da beklentilerden biri.

Alfa'dan spor 'steysin'

İtalyan efsanesi Alfa Romeo, bir stationwagon'un sunduğu geniş iç hacmi ve fonksiyonelliği, sportif bir görünümle birleştiren tasarımı Alfa 159 Sportwagon'u 36 bin 900 Euro'dan başlayan fiyatlarla satışa sundu. Yeni model, tavandaki spoiler gibi coupé modellerini hatırlatan ayrıntılarla, akıcı ve aerodinamik hatları birleştiriyor. 159 Sportwagon adeta çift kişilik bir özellik sergiliyor. 445 litrelik bagaj alanı bulunan otomobilin 1.9 JTS versiyonu, 0'dan 100 km/saat iza 9,9 saniyede ulaşırken, 210 km/saat maksimum hızla sahip.

6 modele yıldız yağdı

Avrupa'da yaptığı çarpışma testleri ile güvenlik konusunda bağımsız otoritelerden biri kabul edilen Euro NCAP, 6 yeni aracın daha test sonuçlarını açıkladı. Daihatsu Materia, Mazda 2, Honda Civic, Mercedes Benz C, Renault Laguna ve Volvo V70'in testleriyle birlikte güvenlik standartları biraz daha yükseltirken 40 km/saat hızla yapılan yaya güvenliği testlerinin önemini artacağı belirtiliyor. Honda Civic HB ve Materia'nın 4 yıldız aldığı yetişkin koruma testlerinde diğer modeller 5 yıldızla sahip oldu. Çocuk güvenliği klasmanında küçük sınıf otomobil Mazda 2'nin 4 yıldız alması önemli ve başarılı bir sonuç olarak ele alınırken yaya güvenliğinde 5 model 2 yıldızla kaldı. Bu testler içerisinde en yaya dostu otomobil olan 5 kapılı Honda Civic 3 yıldızla ulaştı.

Üç kapılı Land Rover LRX

SUV (sporif amaçlı araç) markası Land Rover, premium ve kompakt segmente yeni bir soluk getirmesi beklenen 3 kapılı LRX konseptini ocak ayında düzenlenecek Detroit Motor Show'da sergileyecek. Land Rover'in teknoloji ve gelişim konularındaki öncülüğünün göstergesi olacak konsept özellikle farklı kullanımlara uygun ayrıntılarıyla öne çıkıyor. Hafif malzeme ve teknolojinin son yeniliklerini barındıran Land Rover LRX aynı zamanda İngiliz markasının 60. yıl kutlamalarının da ilk duracağı olacak.

Otomatik konforu ile dizel ekonomisi yaygınlaşmıyor

Otomobil satışları yılın son ayına, geçen yıla göre yüzde 9,5'lik bir daralma ile girdi. Bu markalar, bayiler açısından iyi bir haber; çünkü iki seçimli bu yılın ilk yarısı sonunda oran yüzde 30'lara kadar yükselmişti. Kampanyalar, indirimler, promosyonlar derken satışlara bir hayli hareket kazandırılmış oldu. 11 ayda 296 bine yakın yeni otomobil alıcı buldu. Otomobil pazarı bu şekilde dinamizmini korumaya çalışırken otomobil tüketicisi açısından da eğilim belli alanlara doğru kayıyor. Örneğin dizel motor tercihi payını büyütme devam ediyor. Geçen yıl yüzde 49 iken bu yıl rakam yüzde 52'ye yükseldi. 154 binden fazla yeni dizel otomobil yollara çıktı. Yani ilk kez dizel motor tercihi benzinliyi geride bıraktı. Petrol fiyatları, seyahat trafiği, şehirlerin geniş alanlara doğru kayması vs. derken bu oranın önümüzdeki dönemde

yine yükselmesi beklentiler arasında.

Türk tüketicisindeki bir başka eğilim ise otomatik şanzımana yönelik; bu alanda da hızlı sayılabilecek bir büyüme gözleniyor. Orana vurmak gerekirse otomatik vitesli otomobil tercihinde geçen yıla göre yüzde 20 artış yaşandı. Geçen yılın ilk 11 ayında tüm otomobil satışları içinde yüzde 21 olan pay 2007'de yüzde 26'ya yükseldi. Trafığe çıkan otomobiller arasında 77 binden fazlası otomatik şanzımanlı oldu. Yani bu kadar tüketici, sürüşü daha rahat olduğu ve şehir içinde daha kolay kullandığı için otomatik modelleri tercih etti. Hayatın şehirlere doğru yoğunlaşmaya devam ettiği gözlenildiğinde bu rakamın yıldan yıla artması da beklentilerden biri.

Bu iki büyüyen eğilimin birbiriyle kesiştiği alan ise oldukça az. Örneğin otomatik vitesli otomobil satışlarında lider konumda olan Hon-

da'nın yaygın bir dizel motoru bulunmuyor. Pazarda birçok tüketici açısından bir arada olması istenen dizel ve otomatik şanzıman konusu şimdilik büyüme trendinin dışında kalıyor. Genellikle 2 litre ve daha üzeri hacimli dizel motorlarla otomatik şanzıman lüks modeller ya da arazi araçlarında çok yaygın. Söz konusu çok satan 1.6 litre ve altı hacimli otomobiller olduğunda ise seçenek sayısı bir hayli kısıtlı.

Üretici ya da ithalatçı konumundaki markalar her iki seçeneğin aralayı dizel ve otomatik özelliklerini birlikte sunmayı avantajlı bulmuyor. Tüketicisi otomatik şanzımanın yakıt tüketimini artırmasına karşılık en iyi çözümü dizel motor olarak görüyor. Ancak, bu tüketicilerin model zenginliği içinde yanda bulunan modeller dışında çok fazla seçeneği olmadığını hatırlatalım. m.taslicali@zaman.com.tr

DİZEL OTOMATİK MODELLER

Model ve B.gücü	Fiyat (YTL)
Citroen C4 (110)	40.442
Citroen Picasso (110)	52.340
Picasso 7 (110)	54.240
Fiat Linea (90)	37.350
Fiat Punto (90)	30.060
Ford Focus (109)	46.472
Hyundai i30 (115)	40.100
Opel Corsa (90)	34.311
Opel Astra HB (90)	36.020
Astra Sedan (90)	39.020
Mitsubishi Colt (95)	34.176
Toyota Corolla (90)	42.150
Toyota Auris (90)	39.250
Toyota Yaris (90)	32.100
VW Golf (105)*	48.200
VW Jetta (105)*	47.920
VW Caddy (105)*	40.558

*Bu modellerde 1.6 litre'nin üzerinde dizel motor kullanılıyor.

AYNADAN YANSIYANLAR

- Yüzde yüz yerli sermayeli ticari araç üreticisi BMC, Türkiye'nin önde gelen üst-yapı ekipmanı üreticilerinden CER-SAN ile birlikte yer aldığı, Çevre ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü 26 Ocak 2007 tarihli, 172 adetlik "Yangına müdahale ve yangın söndürme araç" ihalesi sonucuna istinaden ürettiği araçların son 27 adedini de teslim etti.
- Tofaş, 2007-2008 eğitim döneminde, 10 yeni laboratuvarı meslek lisesi öğrencilerinin kalite eğitimi için devreye alacak. Burada yetişen öğrenciler yetkili servislerde staj veya çalışma imkânına sahip olacak. Ayrıca Tofaş, Koç Holding'in başlatmış olduğu Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi kapsamında çeşitli illerdeki 21 meslek lisesinde okuyan 250 öğrenciyi burs vererek Fiat bayii ve servislerinde staj imkânı sağlayacak.
- Ülker Albeni, Metro, Rodeo, Piko ve Cocco Star ürünlerinin ambalajlarındaki şifreyi gönderen İstanbul'dan Erol Kayar ve İzmir'den Aysun Atabey, ilk iki haftanın BMW Z4 kazanan talihlileri oldu. Ayrıca her gün bir kişinin Asus Laptop, her saat en çok şifre gönderen katılımcının Apple iPod nano kazandığını kampanya 30 Aralık'a kadar devam edecek.

Sadece Eczanelerde

www.passion4health.com.tr

MÜŞTERİ DANIŞMA HATTI
0216 425 27 87

Altın yattığı yerden belli olur

Kolombiya'da dünyanın en büyük altın madeni yataklarından biri bulundu. Kolombiya Maden ve Enerji Bakanı Hernan Martinez, yatağın Tolima bölgesindeki aramalar sırasında yabancı bir şirket tarafından bulunduğunu belirtti. Madeni bulan şirketin adını ise güvenlik gerekçeyle açıklamadı. Altın madeni yatağının bir yıl yakınında bulunduğunu ifade eden Martinez, şirket temsilcilerine dayanarak, yatağın dünyanın en büyük madenlerinden biri olduğunu söyledi. Madenin işletilmesi için 2 milyar dolarlık yatırım gereksinim duyulduğunu belirtti.

Artık sadece sinema salonlarında değil, DVD'ler aracılığı ile bütün görme engelli vatandaşlar evlerinde filmleri her sahnesiyle izleyebilecek. Görme engelliler için geliştirilen DVD sistemi, bir filmin sessiz olan görsel kısmının sese dönüştürülerek betimlenmesi esasına dayanıyor.

ÂMÂLAR DA İZLİYOR AMA...

Görme engelliler için sesli sinema

ÇAĞLAR
AVCI
FOTOGRAF
KURŞAT
BAYHAN

Bir filmin görsel kısmının sese dönüştürülmesi olan sesli betimlemeyle yapılan Türkiye'nin ilk DVD'si piyasaya çıktı. Görme engelli vatandaşlar için Derviş Zaim'in son filmi 'Cenneti Beklerken'e yapılan sesli betimleme, oyuncu Ceyda Düvenci tarafından seslendirildi. DVD'de yer alan sesli betimleme kısmıyla görme engelli vatandaşlar artık filmdeki sessiz geçen bölümleri ayrıntılı olarak anlayabilecek. Betimlemenin en büyük faydası ise film sırasında sessiz kalan kısımların ayrıntılı bir şekilde seslendirilmesiyle, kişinin filmle kopukluk yaşamamasının önlenmesi. Projeyi yürüten ve aynı za-

manda görme engelli olan Boğaziçi Üniversitesi Mithat Alan Film Merkezi Sesli Betimleme Çalışma Grubu Koordinatörü Kenan Önal, daha önce de buna benzer çalışma yapıldığını; fakat bu şekilde kapsamlı bir projenin ilk defa uygulandığını söyledi. Daha önce Umud Aral'ın kısa filmi 'Çarpışma' filminin sesli betimlemesinin yapıldığını açıklayan Önal, "Bu film 9 ilde sinemada gösterildi. Büyük beğeni kazandı. 'Cenneti Beklerken' ise bunun bir adım ötesidir. Artık sadece sinema salonlarında değil, DVD'ler aracılığı ile bütün görme engelli vatandaşların evlerinde bu filmler tam kavranarak izlenecek." şeklinde konuştu.

'Cenneti Beklerken' filminin sesli betimlemesini yapan oyuncu Ceyda Düvenci,

"Annem görme engelli olduğu için sinemaya gittiğim zaman sessiz kısımları ona anlatırdım. Fakat durumdan habersiz olanlar 'ses çıkarıyorum' diyerek, bana kızıyorlardı. Bu yüzden kavgaya etmek zorunda kalıyordum." şeklinde konuştu. Aynı zamanda Boğaziçi Üniversitesi'nde yüksek lisans yapan Düvenci, böyle bir çalışma grubunu duyunca hemen baş vurmuş. Sonra bu filmin betimlemesini yapmış. Bu insanların normal insanlardan farkının bulunmadığının altını çizen Düvenci, önlerine şartların konulması halinde bu insanların birçok şeyi başaracağı vurgusunu yaptı. Düvenci, bundan sonra sesli betimlemeyle ilgili gelecek tekliflere hazır olduğunu da aktardı.

Filmin yönetmeni Derviş Zaim de çalışmanın çok güzel olduğunu anlatarak, bundan sonraki filmlerinde de bu çalışmalarını devam ettirmek istediğini belirtti.

Öte yandan Mithat Alan Film Merkezi Sesli Betimleme Çalışma Grubu, Cenneti Beklerken'in ardından 'Yazı Tura' ve 'Kayıp Balık Nemo' filmlerinin de sesli betimleme çalışmalarını yaptı. Grup son olarak Turgut Yasalar'ın filmi 'Sis ve Gece'nin sesli betimlemesini bitirdi. Sesli betimleme versiyonunun da yer alacağı bu filmin DVD'si yakında piyasaya çıkacak. Grubun uzun vadeli hedefi ise piyasaya çıkacak olan her DVD'de sesli betimlenmiş versiyonların yer almasını sağlayacak düzenlemelerin yapılmasının önünü açmak.

Yılın en heyecan verici teklifi!

Yeni Astra Sedan 30.635 YTL'den başlayan Aralık ayı özel fiyatlarıyla...

Yılın teklifini kaçırmayın, hayatınıza heyecan katın.

Opel, otomobillerinin model, teknik özellik ve renklerinde değişiklik yapma hakkını saklı tutar. Ayrıntılı bilgi için: www.opel.com.tr/0212.337.1234